

กระบวนการเลือกสรรกำนันผู้ใหญ่บ้าน

การศึกษาเรื่อง กระบวนการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นั้น เพื่อต้องการทราบว่า กระบวนการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นไปในลักษณะใด และมีแนวโน้มไปในทางใด บุคคลที่จะมาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีปัจจัยอะไรที่สำคัญที่ผลักดันให้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีคุณสมบัติแตกต่างจากบุคคลทั่วไปอย่างไร โดยพิจารณาเกี่ยวกับสภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการยอมรับความเป็นผู้นำ และบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ดำรงอยู่ในตำแหน่ง และเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครั้งต่อไป

อนึ่ง การวิเคราะห์ผลการวิจัย กระบวนการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยแยกพิจารณาออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของประชาชน
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ควรจะเป็นโดยคำนึงถึงสภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อย่างเช่น การศึกษา อายุ สถานะทางเศรษฐกิจ ฯลฯ
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการยอมรับความเป็นผู้นำ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ควรจะเป็น (ตอนที่ 2), การยอมรับความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (ตอนที่ 3), บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (ตอนที่ 4)

วิเคราะห์ภูมิหลังของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดไว้ในเขตอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีจำนวน 10 ตำบล คือ ตำบลห้วยแถลง ตำบลรังบัว ตำบลตะโก ตำบลหินลาด ตำบลหลุ่งประดู่ ตำบลหลุ่งตะเคียน ตำบลกงรถ ตำบลห้วยแคน ตำบลทับสวาย ตำบลเมืองพลับพลา ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา โดยคำนึงถึงประชากรเป็นหลัก ซึ่งได้ออกแบบสอบถามจำนวน 508 ชุด จากจำนวนประชากรในพื้นที่จำนวน 86,199 คน ซึ่งจากข้อมูลสำรวจที่ได้มานั้น สามารถพิจารณาได้ดังนี้ (โปรดดูข้อมูลตารางที่ 5.1 ประกอบ)

1. เพศ จากการสำรวจพบว่า เพศชาย มีจำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 51 ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 49 ซึ่งมีจำนวนที่ไม่มีความแตกต่างกันมาก ซึ่งจะเป็นผลดีในการหาความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม อย่างเช่น สถานภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

2. อายุ ในการวิจัยเรื่องนี้ได้แบ่งแบ่งอายุออกเป็น 3 ช่วง โดยใช้หลักเกณฑ์ในการแบ่งเป็นร้อยละ จากการสำรวจพบว่า กลุ่มที่สำรวจอายุน้อยกว่า 31 ปี มีจำนวน 184 คน (ร้อยละ 36.2) กลุ่มที่อายุอยู่ระหว่าง 31 ปี - 40 ปี มีจำนวน 171 คน (ร้อยละ 33.7) ส่วนกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่สำรวจน้อยที่สุด มีจำนวน 153 คน (ร้อยละ 30.1)

3. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ได้แบ่งกลุ่มระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการแบ่งอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน น้อยกว่า 17 ปี มีจำนวน 178 คน (ร้อยละ 35), ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านตั้งแต่ 18-33 ปี มีจำนวน 164 คน (ร้อยละ 32.3) และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ตั้งแต่ 34 ปีขึ้นไป มีจำนวน 166 คน (ร้อยละ 32.7) ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้ บ่งชี้ว่า ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลานานมีความผูกพันกับท้องถิ่น (ซึ่งหมายถึงตำบล หมู่บ้าน) มากน้อยเพียงใด ทำให้มีผลต่อการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอย่างไร

4. สถานที่เกิด ได้ทำการแบ่งสถานที่เกิด ออกเป็น 4 ช่วง คือ ในตำบล หมู่บ้านที่ท่านอาศัยอยู่, ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ, อำเภออื่น แต่อยู่ภายในจังหวัด และจังหวัด

อื่น ๆ จากการสำรวจพบว่า ผู้ที่เกิดในตำบลที่อาศัยอยู่ มีจำนวน 300 คน (ร้อยละ 59.1, ผู้ที่เกิดในตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ มีจำนวน 39 คน (ร้อยละ 7.7) จะเห็นว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เกิดอยู่ในตำบลหมู่บ้านของตนเอง มีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรที่สำรวจ ส่วนประชากรที่เกิดในจังหวัดอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ 20.5 ส่วนใหญ่จะอพยพมาจากพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างเช่น จังหวัดมหาสารคามในตำบลหลังประตู่ จังหวัดสุรินทร์ในตำบลตะโก ฯลฯ

5. ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 209 คน (ร้อยละ 41.1) รองลงมาจบการศึกษาในระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี หรือสูงกว่า มีจำนวน 145 คน (ร้อยละ 28.5), ในระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 72 คน (ร้อยละ 14.2), ในระดับวิทยาลัยครู (ปกศ., ปกศ.สูง) จำนวน 41 คน (ร้อยละ 8.1) และมีกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มหนึ่ง ที่มีจำนวนน้อย คือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 54.9), ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับการศึกษาเลย มีจำนวน 16 คน (ร้อยละ 3.1) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จะจบอยู่ในระดับประถมศึกษา และอนุปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ในระดับการศึกษาอนุปริญญาตรี มีเพียง 15 คน ประกอบอาชีพพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ นอกนั้นเป็นผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป

6. รายได้เฉลี่ยต่อปี ได้พิจารณาแบ่งรายได้เฉลี่ยต่อปี ของผู้ตอบแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ช่วง โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเช่นเดียวกับการแบ่งช่วงอายุ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการสำรวจพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อปี น้อยกว่า 20,000 บาท มีจำนวน 207 คน (ร้อยละ 40.7) มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 60,001 บาท มีจำนวน 168 คน (ร้อยละ 33.1) และรายได้เฉลี่ยต่อปี ระหว่าง 20,000-60,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 133 คน (ร้อยละ 26.2) แต่อย่างไรก็ตาม กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ มีความแตกต่างกันน้อยมาก เนื่องจากใช้หลักเกณฑ์เปอร์เซ็นต์ในการแบ่งความแตกต่างของกลุ่ม ทำให้ไม่เกิดความแตกต่างในเรื่องของรายได้

เฉลี่ยต่อบีกันมากนัก

7. อาชีพ ในส่วนนี้เป็นการสอบถามถึงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามว่า การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาชีพมีผลกระทบอย่างไร จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่เป็นจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 208 คน (ร้อยละ 40.9) รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ มีจำนวน 186 คน (ร้อยละ 9.8) รับจ้าง มีจำนวน 30 คน (ร้อยละ 5.9) และค้าขาย มีจำนวน 25 คน (ร้อยละ 4.9) ในส่วนที่เหลืออีก 9 คน (ร้อยละ 1.8) เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งจะไม่นำเอามาประมวลผลวิเคราะห์เนื่องจากมีจำนวนน้อยเกินไป ไม่มีผลต่อการสรุปผลการวิจัย

โดยสรุปแล้ว ข้อมูลส่วนใหญ่กระจายไปทุกตำบล ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ประมาณ 35 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงของวัยกลางคน ที่มีความคิดทันสมัยใหม่และสมัยเก่า เป็นบุคคลที่ผ่านการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ครั้งอย่างแน่นอน และระดับการศึกษาส่วนใหญ่ทั้งอยู่ในระดับประถมศึกษา และปริญญาตรี ประกอบกับประชาชนในพื้นที่เป็นบุคคลที่เกิดในท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก อาชีพส่วนใหญ่ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำให้รายได้ต่อบีเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ คือ น้อยกว่า 26,000 บาทต่อบี ร้อยละ 45.7 ระยะเวลาที่ประชาชนอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน มีมากกว่าร้อยละ 50 ที่อยู่มาแล้วไม่น้อยกว่า 25 ปี

ตารางที่ 5.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) เพศชาย	259	51.0
2) เพศหญิง	249	49.0
2. อายุ ($X = 35.506$)		
1) อายุน้อยกว่า 31 ปี	184	36.2
2) 31 ปี - 40 ปี	171	33.7
3) 41 ปีขึ้นไป	153	30.1
3. ระยะเวลาทำนาคัยอยู่ ($X = 25.600$)		
1) น้อยกว่า 17 ปี	178	35.0
2) 18-33 ปี	164	32.3
3) 34 ปีขึ้นไป	166	32.7
4. สถานที่ที่ทำงานเกิด		
1) ในตำบลหมู่บ้านที่ทำงานอยู่	300	59.1
2) ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	39	7.7
3) อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	65	12.8
4) จังหวัดอื่น ๆ	104	20.5
5. ระดับการศึกษา		
1) ไม่ได้รับการศึกษา	16	3.1
2) ประถมศึกษา	209	41.1
3) มัธยมศึกษา	72	14.2

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
4) อาชีวศึกษา (ปวช., ปวส.)	25	4.9
5) วิทยาลัยครู (ปกศ. ปกศ.สูง)	41	8.1
6) อนุปริญญา ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	145	28.5
6. รายได้เฉลี่ยต่อปี (X = 58,408)		
1) น้อยกว่า 20,000 บาท	207	40.7
2) 20,001-60,000 บาท	133	26.2
3) 60,001 บาทขึ้นไป	168	33.1
7. อาชีพ		
1) นิสิต นักศึกษา	50	9.8%
2) ทำนา ทำสวน ทำไร่	208	40.9
3) ค้าขาย	25	4.9
4) รับราชการ	186	36.6
5) รับจ้าง	30	5.9
6) อื่น ๆ	9	1.8
รวม	508	100

การวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ควรจะเป็น

ในการศึกษาเรื่อง กระบวนการเลือกสรรกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้ศึกษาได้เน้นศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนในท้องถิ่นมีความต้องการ ซึ่งพยายามศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงที่เปลี่ยนไปจากเดิมที่ประชาชนยอมรับนับถือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามปัจจัยทางด้านชนบทรรมนิยมประเพณี ซึ่งหมายถึงการมีอาวุโสในด้านอายุ เป็นที่เชื่อถือของประชาชนในหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้กลายมาเป็นการนิยม ยอมรับในทางปัจจัยทางด้านความสำเร็จในปัจจุบัน ซึ่งหมายถึง การยอมรับในด้านการศึกษา ฐานะเศรษฐกิจ โดยการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษานี้ ในแบบสอบถามประเภทที่ 2 ส่วนที่ 1 แบ่งออก 5 ประเภท คือ ในเรื่องของอายุ, สถานภาพสมรส, ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ, การศึกษาและประสบการณ์ รวมทั้งฐานะทางเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (โปรดดูตารางที่ 5.1-5.6 ประกอบ)

1. อายุ

1.1 อายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่ใช่สิ่งสำคัญในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนทำการเลือกมานั้น ไม่จำเป็นจะต้องมีอายุมากเสมอไป แต่อาจจะมียุคน้อยก็ได้ เพราะในปัจจุบัน การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้เปลี่ยนแปลงโดยอาศัยปัจจัยของผลงาน โดยมีคุณสมบัติอย่างอื่น ๆ ประกอบการพิจารณาของประชาชน อย่างเช่น มีการศึกษาที่ดี มีความรู้ หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ฯลฯ มากกว่าความเชื่อถือที่ประชาชนมีต่อผู้อาวุโสในหมู่บ้าน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในพื้นที่ มีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ไม่จำเป็นต้องมีอายุมาก หรือเป็นบุคคลที่มีความอาวุโส ซึ่งมีประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวนถึง 204 คน (ร้อยละ 40.2) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 149 คน (ร้อยละ 29.3) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.776 แต่ทั้งนี้จะต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในสภาพความเป็นจริงในพื้นที่แล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับการเลือกมาส่วนใหญ่จะจบการศึกษาในระดับสูง หรืออาจเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจในหมู่บ้าน

ประกอบด้วย ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาต่อไปในส่วนอื่นเพิ่มเติมอีก

1.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุน้อย แต่มีความรู้ความสามารถ ก็สามารถดำรงตำแหน่งนี้ได้ หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนเลือกมา แม้จะมีอายุน้อย แต่ถ้ามีความรู้ความสามารถในการบริหารงานในท้องถิ่นให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ก็สามารถเข้ามาดำรงตำแหน่งนี้ได้ คำถามในข้อนี้ จำกัดปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ในเรื่องของอายุ และการศึกษา ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยการศึกษา เข้ามาเกี่ยวข้องกับอายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อที่จะต้องการศึกษาว่าหากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอายุที่น้อยกว่าบุคคลที่ชาวบ้านนับถือแล้ว จะสามารถเข้ามาดำรงตำแหน่งนี้ได้หรือไม่ ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีทัศนคติเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุน้อย แต่มีระดับการศึกษาที่สูง ก็สามารถดำรงตำแหน่งนี้ได้ ซึ่งประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 327 คน (ร้อยละ 64.4) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 134 คน (ร้อยละ 26.4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.484 จากสากล 5.0

1.3 การเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นั้น อายุเป็นปัจจัยสำคัญถึงแม้ว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะมีความรู้ต่อก็ตาม หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในปัจจุบัน ต้องมีอายุที่มีความอาวุโสภายในหมู่บ้านภายในท้องถิ่น ซึ่งอาจจะมีความรู้แค่ระดับประถมศึกษาตอนต้น หรือตามที่กฎหมายกำหนด ให้แค่การศึกษาภาคบังคับก็ตาม ก็สามารถบริหารงานภายในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ซึ่งคำถามในข้อนี้เป็นคำถามในเชิงลบ จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในท้องถิ่น ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 214 คน (ร้อยละ 42.1) และไม่เห็นด้วยทุกประการ มีจำนวน 105 คน (ร้อยละ 20.7) และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.463 แสดงว่า ประชาชนในท้องถิ่น เลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่ได้คำนึงถึง อายุเป็นสิ่งสำคัญว่า จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มีอาวุโส แต่คำนึงถึงปัจจัยด้านอื่น ที่สามารถทำให้หมู่บ้านมีความเจริญ มีการพัฒนามากขึ้น อย่างเช่น การคำนึงถึง เรื่องของการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

1.4 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความคล่องแคล่วว่องไวส่วนใหญ่จะมีอายุน้อย จะเห็นได้ว่าในคำถามข้อนี้ ผู้ศึกษาพยายามหาความสัมพันธ์ระหว่างความคล่องแคล่วว่องไว กับการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีสถานภาพสมรส ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีสถานภาพสมรสแล้ว ทำให้การปฏิบัติงานมีความเชิงซ้ำ และมีภาระพันธะทางครอบครัวเพิ่มขึ้นมาก ซึ่งในปัจจุบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นโสด มีความกระฉับกระเฉง ไม่มีพันธะใด ๆ ในการปฏิบัติงาน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความเห็นด้วยทุกประการ มีจำนวน 150 คน (ร้อยละ 29.5) เห็นด้วยส่วนใหญ่ มีจำนวน 142 คน (ร้อยละ 28) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.632 จะเห็นว่าประชาชนในท้องถิ่น ยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุน้อย เนื่องจากสาเหตุประการหนึ่ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะมีความคล่องแคล่วว่องไวกระฉับกระเฉง สามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุป ตัวแปรในเรื่องของอายุ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนจะยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุน้อย ก็จะต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ เข้ามาสนับสนุนด้วย อย่างเช่น ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นบางส่วนยังยึดติดกับขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ยึดถือความมีอาวุโสเป็นหลักใหญ่ แต่หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีปัจจัยด้านความสำเร็จที่เปรียบพร้อมแล้ว อายุก็ไม่ใช่อะไรสำคัญในการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อีกต่อไป

ตารางที่ 5.2 ความเห็นเกี่ยวกับอายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

คำถาม	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ทุกประการ	ส่วนใหญ่		ส่วนใหญ่	ทุกประการ
1. อายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่ใช่สิ่งสำคัญในการปกครองและการพัฒนาท้องถิ่น ($X = 3.776$, $SD = 1.333$)	204 (40.2%)	149 (29.3%)	31 (6.1%)	85 (16.7%)	39 (7.7%)
2. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุน้อย แต่มีความรู้ความสามารถก็สามารถดำรงตำแหน่งนี้ได้ ($X = 4.484$, $SD = .858$)	327 (64.4%)	134 (26.4%)	21 (4.1%)	18 (3.5%)	8 (1.6%)
3. การเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น อายุเป็นปัจจัยสำคัญ ถึงแม้ว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะมีความรู้บ้างก็ตาม ($X = 3.463$, $SD = 1.272$)	53 (10.4%)	83 (16.3%)	53 (10.4%)	214 (42.1%)	105 (20.7%)
4. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความคล่องแคล่วองไวส่วนใหญ่จะมีอายุน้อย ($X = 3.632$, $SD = 1.179$)	150 (29.5%)	142 (28.0%)	117 (23.0%)	77 (15.2%)	22 (4.3%)

2. สถานภาพสมรส

2.1 การไม่มีพันธะทางครอบครัว ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง หมายถึง การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นโสด ถือว่าไม่มีภาระทางครอบครัว สามารถทุ่มเท สละเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ อย่างเช่น การติดตามจับคนร้ายหรือติดตามเอาของกลางคืน ในเวลากลางคืน ก็สามารถทำได้อย่างเต็มที่ ไม่มีความกังวลใจในการปฏิบัติงาน มีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในท้องถิ่น ยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ไม่มีพันธะทางครอบครัว หมายถึง การมีสถานภาพสมรสโสด ซึ่งสามารถทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง เนื่องจากสภาพท้องถิ่นในชนบท ส่วนใหญ่จะห่างไกลจากหมู่บ้านใกล้เคียงเป็นจำนวนมาก ยากต่อการติดต่อประสานงาน จึงจำเป็นต้องอาศัยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่สามารถแบกภาระของหมู่บ้านได้อย่างสมบูรณ์ หากประชาชนในท้องถิ่นเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีภาระทางครอบครัวแล้ว ก็จะไม่สามารถแบ่งเวลาให้กับท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะพบว่าประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 155 คน (ร้อยละ 30.5) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 149 คน (ร้อยละ 29.3) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.659

2.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นโสด ไม่มีพันธะทางครอบครัว และเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างอิสระมากกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่แต่งงานแล้ว หมายถึง การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังไม่ได้แต่งงานและยังมีความรู้ ความสามารถทุ่มเทเวลาในการบริหารงานท้องถิ่นได้ดีกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่แต่งงานแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีความรู้ก็ตาม คำถามในข้อนี้ ผู้ศึกษาได้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เข้าไปผสมผสานกับสถานภาพสมรสของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เช่นเดียวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของอายุ (ข้อ 1.2 เพื่อศึกษาว่าการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีส่วนสัมพันธ์กับสถานภาพสมรสของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มากหรือน้อยเพียงไร จากการสำรวจพบว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 171 คน (ร้อยละ 33.2) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 164 คน (ร้อยละ 32.3) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.799 นั่นคือ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในหมู่บ้าน เป็นโสดและมี

ความรู้ ซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าที่จะสนับสนุนก้านัน ผู้ใหญ่บ้านที่แต่งงานแล้ว

2.3 การแต่งงานทำให้ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน มีภาระทางครอบครัวเพิ่มขึ้น หมายถึง ถึง ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพสมรสแล้ว จะไม่สามารถรับภาระทางหมู่บ้าน ภาระของท้องถิ่น เนื่องจากตนเองนั้น มีภาระของครอบครัวอยู่แล้ว มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวเพิ่มขึ้น การปฏิบัติหน้าที่ที่เคยปฏิบัติมาจะลดน้อยถอยลงไป ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ที่สำรวจมา เห็นว่า ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่แต่งงานแล้ว จะทำให้ก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน มีภาระทางครอบครัว โดยประชาชน เห็นด้วยทุกประการ มีจำนวน 139 คน (ร้อยละ 27.4) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 117 คน (ร้อยละ 23.0) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.384

โดยสรุปแล้ว คุณสมบัติของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสถานภาพสมรส ปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพโสด เนื่องจาก เห็นว่าการที่เลือกสรรก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ยังไม่มียีนะทางครอบครัว จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคล่องแคล่วว่องไว ซึ่งหากมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาช่วยเสริมด้วย ก็จะทำให้ คุณสมบัติของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 5.3 ความเห็นเกี่ยวกับสถานภาพสมรสของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

คำถาม	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
5. การไม่มีพันธะทางครอบครัว ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ($X = 3.659$ $SD = 1.187$)	155 (30.5%)	149 (29.3%)	101 (19.9%)	82 (16.1%)	21 (4.1%)
6. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นโสด ไม่มีพันธะทางครอบครัวและเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ก็สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่แต่งงานแล้ว ($X = 3.799$, $SD = 1.135$)	171 (33.7%)	164 (32.3%)	88 (17.3%)	70 (13.8%)	15 (3.0%)
7. การแต่งงานทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีภาระทางครอบครัว ($X = 3.384$, $SD = 1.313$)	139 (27.4%)	117 (23.0%)	90 (17.7%)	124 (24.4%)	38 (7.5%)

3. ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ผู้ศึกษาได้แบ่งคำถามออกเป็น 4 ข้อ โดยเป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยทางชนบทธรรมเนียมประเพณี ที่ยึดถือความสัมพันธ์ทางเครือญาติเป็นหลัก ในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องถิ่นของตนเอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ญาติพี่น้องของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีส่วนสำคัญในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ไม่มีส่วนในการผลักดัน หรือมีผลต่อการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในท้องถิ่น ผู้ศึกษาจะชี้ให้เห็นว่า ในสังคมชนบทไทยนั้น เรื่องความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เป็นสิ่งสำคัญมาก ในอดีตการตั้งรกรากของสังคมชนบท จะเป็นลักษณะของการอพยพ เคลื่อนย้ายเข้ามาเป็นกลุ่มก้อน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นญาติพี่น้องกันทั้งสิ้น แต่ในสังคมชนบทไทยปัจจุบัน ผู้ศึกษาแสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ทางเครือญาติเริ่มกลายมาเป็นการยึดถือความสำเร็จเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการเลือกผู้นำท้องถิ่น เพื่อพัฒนาตำบล หมู่บ้านให้มีความเจริญทัดเทียมกับสังคมใกล้เคียง หรือสังคมเมือง จากการสำรวจพบว่า การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอห้วยแถลง จ.นครราชสีมา ยังมีส่วนหนึ่งที่จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ทางเครือญาติไม่มีส่วนผลักดันในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่ก็ยังมีส่วนหนึ่งที่เกินกว่าหนึ่ง ยังเห็นว่า การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังจำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติ สังเกตได้จากค่าเฉลี่ยของคำถามนี้ อยู่ที่ 2.760

3.2 ความรู้ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอิทธิพลต่อการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มากกว่าอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติ หมายถึง การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เลือกมานั้นเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ก็สามารถได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่ง หากบุคคลผู้นั้นไม่ได้อาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติเข้ามาผลักดันเป็นหลัก ผู้ศึกษาได้นำเอาปัจจัยของการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชน ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับการหาความสัมพันธ์ของอายุกับการศึกษา (ในข้อ 1.2) หรือในการหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพสมรสกับการศึกษา (ในข้อ 2.2) เป็นการวัดองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษา ที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยด้านความสำเร็จ กับความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ที่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยทางด้านชนบทธรรมเนียมประเพณี

จากการสำรวจเห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย กับการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ยึดถือเอาความรู้ความสามารถมากกว่าการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติเป็นหลัก ซึ่งประชาชนเห็นด้วยส่วนใหญ่ จำนวน 119 คน (ร้อยละ 23.4) และเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 172 คน (ร้อยละ 33.9) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.539

3.3 การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ ไม่จำเป็นต้องอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติ หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่น ได้เลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สาเหตุหนึ่งมาจากความรู้ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่ต้องอาศัยของความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของปัจจัยทางชนบทรรมนิยมประเพณีมาเกี่ยวข้องเลย จากการสำรวจปรากฏว่า ไม่เห็นด้วยทุกประการ มีจำนวน 93 คน (ร้อยละ 18.3), ไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 156 คน (ร้อยละ 30.7), มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.872 นั่นคือ การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของประชาชนในพื้นที่นั้น ยังต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีความรู้ ประกอบกับยังมีการยอมรับความสัมพันธ์ทางเครือญาติอยู่บ้าง ซึ่งมีอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเห็นว่า ความสัมพันธ์ทางเครือญาติยังมีความจำเป็นอยู่ ซึ่งมีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่ง ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง เห็นว่าความสัมพันธ์ทางเครือญาติไม่มีความจำเป็นเลย

3.4 ในสังคมไทย ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ยังมีความสำคัญและมีอิทธิพลอยู่มากในชีวิตประจำวัน ในคำถามนี้ ผู้ศึกษาพยายามแสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ทางเครือญาติยังมีผลกระทบสำคัญต่อการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในปัจจุบัน ซึ่งเป็นคำถามในเชิงลบ จากสภาพพื้นที่ชนบทแต่เดิม การอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติในเรื่องต่าง ๆ อย่างเช่น การร่วมมือในการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร, การสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ หรือแม้กระทั่งการสร้างศาลาวัดยังมีความสำคัญอยู่ แต่ในปัจจุบัน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ มีเทคโนโลยีเข้าผสมผสานในสังคม สังคมชนบทก็ยังอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติเป็นสิ่งสำคัญเหมือนแต่เดิม อย่างเช่น การใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคนในการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางด้านเกษตร, การใช้เครื่องจักรในการขุดลอกคูคลองสาธารณะ ฯลฯ ซึ่งก็ยังคงมีความจำเป็นที่

ต้องอาศัยแรงงานในการควบคุมงานให้ดำเนินไปได้อย่างเรียบร้อย จากการสำรวจพบว่า ปัจจุบันการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังต้องอาศัยความลุ่มพุ่มทางเครือญาติอยู่ในระดับที่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.835 ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 227 คน (ร้อยละ 44.7) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 201 คน (ร้อยละ 39.6)

กล่าวโดยสรุป จะเห็นว่า การอาศัยความลุ่มพุ่มทางเครือญาติในสังคมไทย ประชาชนยังให้ความสำคัญอยู่มาก เนื่องจากจากสังคมไทย ยังยึดปัจจัยทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีอยู่ หากแต่ประชาชนส่วนใหญ่มิเห็นความสำคัญของปัจจัยทางด้านความสำเร็จด้วย คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ความสามารถ ฯลฯ ก็จะเข้ามาช่วยสนับสนุนการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 5.4 ความเห็นต่ออิทธิพลของ เครือญาติที่มีต่อการเลือกสรรของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

คำถาม	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
8. ญาติพี่น้องของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีผลต่อการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน $X = 2.760$ $SD = 1.456$	97 (19.1%)	77 (15.2%)	64 (12.6%)	147 (28.9%)	123 (24.2%)
9. ความรู้ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มี อิทธิพลต่อการเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มากกว่าอาศัยความ สัมพันธ์ทางเครือญาติ ($X = 3.539$, $SD = 1.359$)	172 (33.9%)	119 (23.4%)	72 (14.2%)	101 (19.9%)	44 (8.7%)
10. การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ ไม่จำเป็นต้องอาศัย ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ($X = 2.872$, $SD = 1.394$)	94 (18.5%)	89 (17.5%)	76 (15%)	156 (30.7%)	93 (18.3%)
11. ในสังคมไทย ความสัมพันธ์ทาง เครือญาติ ยังมีความสำคัญและ มีอิทธิพลอย่างมากในการดำรง ชีวิตประจำวัน ($X = 1.835$) $SD = 1.001$)	227 (44.7%)	201 (39.6%)	30 (5.9%)	37 (7.3%)	13 (2.6%)

4. การศึกษา ผู้ศึกษาได้แบ่งคำถามออกเป็นจำนวน 11 ข้อ เพื่อให้การศึกษาในส่วนนี้มีความละเอียดมากขึ้น ในองค์ประกอบที่สำคัญของปัจจัยทางความสำเร็จ ว่ามีผลกระทบหรือมีอิทธิพลอย่างไรกับการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในปัจจุบัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ความรู้เป็นเครื่องมือที่ดี ในการปกครองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หมายถึง การศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาเป็นการอบรมกล่อมเกลาคำคิดของผู้นำ โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในชนบทไทยนั้น แต่เดิมประชาชนจะเชื่อฟังกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาก เนื่องจากประชาชนมอบความไว้วางใจ มอบอำนาจให้กับผู้นำเหล่านี้ แต่ผู้นำในอดีต จะเห็นว่า เป็นบุคคลที่ประชาชนเลือกมาจากความนับถือ ความเชื่อถือเป็นหลักสำคัญ โดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ ผู้ศึกษาจึงได้พยายามชี้เข้าหาปัจจัยทางด้านความสำเร็จ ในส่วนที่เกี่ยวกับระดับการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อวัดความเปลี่ยนแปลงของการยอมรับนับถือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ มีจำนวน 292 คน (ร้อยละ 57.5) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 179 คน (ร้อยละ 35.2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.461 จึงคาดได้ว่าการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของประชาชน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกว่าร้อยละ 70 ของประชาชนทั้งหมดที่ทำการสำรวจ

4.2 การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ดี เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนทั่วไปให้การยอมรับ เชื่อฟังและปฏิบัติตาม หมายถึง ความรู้เป็นองค์ประกอบหนึ่งในปัจจัยของความสำเร็จที่สำคัญมาก ในการทำให้ประชาชนในท้องถิ่นให้การยอมรับและปฏิบัติตาม ผู้ศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนในปัจจุบันเริ่มเห็นความสำคัญของระดับการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ว่าสามารถนำท้องถิ่นไปสู่ความเจริญ ทัดเทียมกับสังคมอื่น ๆ ได้ จากการสำรวจประชาชนในพื้นที่ เลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยใช้องค์ประกอบของการศึกษา เป็นส่วนสำคัญในการบริหารงานและยอมรับปฏิบัติตามโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.165 ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 211 คน (ร้อยละ 41.5) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 206 คน (ร้อยละ 40.6)

4.3 การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ที่มีความชำนาญ เช่น การพูด, เป็นช่างฝีมือ ฯลฯ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนทั่วไปให้การยอมรับ หมายถึง ความชำนาญก็เป็นองค์ประกอบหนึ่ง ในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำให้ประชาชนยอมรับ และปฏิบัติตาม นอกจากระดับการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านยังมีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านอย่างเช่น การเป็นช่างฝีมือ ในการตัดเย็บเสื้อผ้า ซึ่งในหมู่บ้านหนองนาพัฒนา ตำบลวัง ของอำเภอห้วยแถลง มีผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความชำนาญในการตัดเย็บเสื้อผ้า ในการติดต่อประสานงานเรื่องตลาด ในปัจจุบันมีการตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นภายในหมู่บ้าน เรียกว่า กลุ่มตัดเย็บ การเป็นช่างฝีมือ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้ ก็สามารถตั้งเป็นกลุ่มอาชีพในหมู่บ้าน เพื่อเป็นรายได้เข้ามาพัฒนาหมู่บ้าน โดยอาจตั้งเป็นกองทุนรวม ในการปรับปรุงซ่อมแซม หรือสร้างสิ่งที่เป็นสาธารณะประโยชน์ภายในหมู่บ้าน โดยไม่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากรัฐบาล จะพบว่า ประชาชนในพื้นที่ ยอมรับและปฏิบัติตามกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สาเหตุหนึ่งมาจากการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคคลที่มีความชำนาญในด้านต่าง ๆ ด้วย ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 205 คน (ร้อยละ 40.4) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 215 คน (ร้อยละ 42.3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.110

4.4 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับการศึกษายิ่งสูงมากเท่าไร ก็ยิ่งช่วยให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปได้ด้วยดี หมายถึง การพัฒนาท้องถิ่น จำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเข้ามาบริหารงานในท้องถิ่น เนื่องจากสภาพตำบล หมู่บ้าน ในปัจจุบัน เริ่มกลายเป็นสู่การปกครองตนเองเป็นสำคัญ สภาพตำบลเป็นรูปนิติบุคคล มีอิสระในการปกครองมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นผู้นำท้องถิ่นที่เป็น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในขณะนี้จำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ ในการบริหารงานในการจัดทำงบประมาณ ในการหารายได้เข้ามาพัฒนาตำบล หมู่บ้าน จากการศึกษาวิจัย พบว่า การศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ประชาชนทำการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีการศึกษาสูงเข้ามาบริหารงานในท้องถิ่น ซึ่งประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 230 คน (ร้อยละ 45.3) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 181 คน (ร้อยละ 35.6) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.173

4.5 ในปัจจุบัน การเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เราดูที่การศึกษาและความสำเร็จมากกว่าความมีอาวุโส หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่น พิจารณารองค้ประกอบของการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยดูที่การศึกษาและความสำเร็จ เป็นสิ่งสำคัญมากกว่า การเป็นบุคคลที่มีอาวุโส ผู้ศึกษาได้นำเอาปัจจัยทางด้านการศึกษา เข้ามาเปรียบเทียบความสำคัญกับความมีอาวุโสของบุคคลที่ประชาชนจะเลือกเข้ามาเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งจะชี้ให้เห็นชัดว่า ปัจจุบันกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องมาจากบุคคลที่มีความรู้ มีความสำเร็จ มากกว่ามาจากบุคคลที่มีเพียงความมีอาวุโสเท่านั้น จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในท้องถิ่น เลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยพิจารณาที่การศึกษา และความสำเร็จมากกว่าพิจารณาที่ความมีอาวุโสเป็นหลัก โดยพบว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 224 คน (ร้อยละ 44.1) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 153 คน (ร้อยละ 30.1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.059

4.6 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ เป็นสิ่งที่น่ายกย่อง หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับการศึกษา และใช้ความรู้ในการบริหารงานในตำบล หมู่บ้าน เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นสิ่งที่น่านับถือ จากการสำรวจพบว่า เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 340 คน (ร้อยละ 66.9) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 129 คน (ร้อยละ 25.4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.557

ปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใช้ความรู้ที่ได้มาให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม มากกว่าเพื่อการเอารัดเอาเปรียบ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว เป็นสิ่งที่ยกย่อง

4.7 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีลักษณะเป็นผู้นำ จะเป็นบุคคลที่มีความรู้ หมายถึง ประชาชนมีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ มีการศึกษาเป็นผู้นำภายในหมู่บ้าน ซึ่งถือว่า เป็นคุณสมบัติหนึ่ง ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นผู้นำท้องถิ่น จำเป็นต้องมีระดับการศึกษาที่สูงพอสมควร จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในท้องถิ่น มีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้เป็นผู้นำภายในหมู่บ้าน จากการออกแบบสอบถาม ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน

195 คน (ร้อยละ 38.4) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 178 คน (ร้อยละ 35) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.030

4.8 กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีความรู้ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะนับวันสังคมยิ่งมีความเจริญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในปัจจุบันสังคมมีความเจริญมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งการเลือกสรรผู้นำท้องถิ่น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้บุคคลที่มีความรู้มาพัฒนาท้องถิ่น จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในท้องถิ่น เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 307 คน (ร้อยละ 60.4) เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 177 คน (ร้อยละ 34.8) กล่าวได้ว่า กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในปัจจุบัน ประชาชนจะทำการเลือกสรรกำหนด ผู้ใหญ่บ้านที่มีความรู้เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสังคมมีความเจริญมากขึ้นเรื่อย ๆ มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าช่วยในการบริหารงานภายในท้องถิ่น และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.522

4.9 ท่านต้องการปรึกษาหารือกับกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้สูง เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและตัวท่านเอง สังคมชนบทไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ห่างไกลจากอำเภอ ห่างไกลจากความเจริญ ในการปรึกษาหารือ เพราะฉะนั้น บุคคลที่ประชาชนมักจะเข้าพบ ปรึกษาหารือ ช่วยแก้ไขปัญหาเมื่อมีความเดือดร้อน ก็คือ ผู้นำท้องถิ่น ซึ่งหมายถึง กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน หากกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคคลที่ไม่มีความรู้ ก็ไม่สามารถให้คำแนะนำปรึกษากับประชาชนที่เดือดร้อนได้ อย่างเช่น เรื่องของการจำนองที่ดินกับนายทุน เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่าย เมื่อไม่สามารถเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรได้, เรื่องของกฎหมายต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการยามเดือดร้อน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความต้องการในการขอคำแนะนำปรึกษา จากกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นภายในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม และเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 181 คน (ร้อยละ 35.6) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 220 คน (ร้อยละ 43.3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.988

4.10 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ หมายถึง การที่ประชาชนเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ความสามารถก็เนื่องมาจากการที่เห็นว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ จะเป็นบุคคลที่ได้รับประสบการณ์ทางวิชาการ ได้รับการศึกษาด้วยเทคโนโลยีใหม่จากสถาบันการศึกษา ซึ่งในสิ่งนี้จะทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้รับมา มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ในการปรับปรุง หรือประยุกต์มาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความต้องการที่จะเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ความสามารถ เนื่องจากเชื่อว่า บุคคลที่มีความรู้จะมีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ได้ดีกว่าบุคคลที่ไม่มีการศึกษาหรือได้รับการศึกษาน้อย ในการวิจัยเห็นว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 235 คน (ร้อยละ 46.3) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 200 คน (ร้อยละ 39.4) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.272

4.11 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เคยทำงานอยู่ภายนอกหมู่บ้าน เป็นเวลานาน ทำให้สามารถพัฒนาหมู่บ้านได้ดี หมายความว่า บุคคลที่เคยทำงานภายนอกหมู่บ้าน ย่อมมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการบริหารงานภายในท้องถิ่น สามารถปรับปรุงงานภายในหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนพิจารณาเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่สามารถนำประสบการณ์กลับมาพัฒนาท้องถิ่นได้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบอันหนึ่ง นอกจากการศึกษา จากการสำรวจพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับเลือกมาจากประชาชน โดยมีประสบการณ์ เป็นองค์ประกอบในการเลือกสรร จะเห็นว่า มี 2 กลุ่ม ซึ่งมีความเห็นแตกต่างกัน คือ กลุ่มหนึ่งเห็นว่าประสบการณ์ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับมาจากภายนอกหมู่บ้านสามารถพัฒนาหมู่บ้านได้เป็นอย่างดี ส่วนอีกกลุ่มเห็นว่า ประสบการณ์ไม่มีผลต่อการพัฒนาหมู่บ้าน อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับมาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับท้องถิ่น หรืออาจเป็นเพราะว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่นำประสบการณ์ที่ได้รับมา ออกไปใช้บริหารท้องถิ่น ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ กลุ่มแรกมีจำนวนประชาชนที่เห็นด้วยมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 116 คน (ร้อยละ 22.8) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 85 คน (ร้อยละ 16.7) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.150

โดยสรุปแล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมให้ประชาชนได้เลือกสรร ควรจะต้องมีการศึกษาเป็นพื้นฐาน เป็นส่วนสำคัญ ซึ่งอาจประกอบไปด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างอื่น เช่น การมีประสบการณ์ การมีความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะทำให้องค์ประกอบของคุณสมบัติในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความสมบูรณ์มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีส่วนประกอบของปัจจัยทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีเข้ามาเป็นองค์ประกอบหนึ่งด้วย แต่จากการสำรวจยังเห็นว่า ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ยังมีความสำคัญน้อยกว่าระดับการศึกษา

ตารางที่ 5.5 ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาและประสบการณ์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

คำถาม	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ทุกประการ	ส่วนใหญ่		ส่วนใหญ่	ทุกประการ
12. ความรู้ เป็นเครื่องมือที่ดี ในการปกครองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (X = 4.461 SD = 1.394)	292 (57.5%)	179 (35.2%)	19 (3.7%)	15 (3.0%)	3 (0.6%)
13. การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้ชื่อว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ นั้น เป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้ประชาชนทั่วไป ให้ การยอมรับ เชื่อฟัง และปฏิบัติตาม (X = 4.165, SD = .895)	211 (41.5%)	206 (40.6%)	60 (11.8%)	26 (5.1%)	5 (1.0%)

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

คำถาม	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
14. การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ที่มีความชำนาญ เช่น การพูด, เป็นช่างฝีมือ ฯลฯ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชาชนทั่วไปให้การยอมรับ (X = 4.110 SD = .981)	205 (40.4%)	215 (42.3%)	36 (7.1%)	43 (8.5%)	9 (1.8%)
15. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับการศึกษายิ่งสูงมากเท่าไร ก็ยิ่งช่วยให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปได้ด้วยดี (X = 4.173 SD = .959)	230 (45.3%)	181 (35.6%)	62 (12.2%)	25 (4.9%)	10 (2.0%)
16. ในปัจจุบัน การเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เราดูที่การศึกษาและความล้มเร็วมากกว่าความมีอาวุโส (X = 4.059 SD = 1.053)	224 (44.1%)	153 (30.1%)	78 (15.4%)	43 (8.5%)	10 (2.0%)
17. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์เป็นสิ่งที่น่ายกย่อง (X = 4.557 SD = .745)	340 (66.9%)	129 (25.4%)	24 (4.7%)	12 (2.4%)	3 (0.6%)

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

คำถาม	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
18. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีลักษณะเป็น ผู้นำ จะเป็นบุคคลที่มีความรู้ ($X = 4.030$, $SD = .974$)	195 (38.4%)	178 (35.0%)	98 (19.3%)	29 (5.7%)	8 (1.6%)
19. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีความรู้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะนับวันสังคมยิ่งมีความเจริญ มากขึ้นเรื่อย ๆ ($X = 4.522$ $SD = .709$)	307 (60.4%)	177 (34.8%)	10 (2.0%)	10 (2.0%)	4 (0.8%)
20. ท่านต้องปรึกษาหารือกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้สูง เพื่อ ประโยชน์ต่อส่วนรวมและตัวท่าน เอง ($X = 3.988$ $SD = 1.043$)	181 (35.6%)	220 (43.3%)	39 (7.7%)	56 (11.0%)	12 (2.4%)
21. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่เป็น บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ($X = 4.272$, $SD = .829$)	235 (46.3%)	200 (39.4%)	52 (10.2%)	18 (3.5%)	3 (0.6%)
22. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เคยทำงานอยู่ ภายนอกหมู่บ้าน เป็นเวลานาน ทำให้สามารถพัฒนาหมู่บ้านได้ดี ($X = 3.150$, $SD = 1.350$)	116 (22.8%)	25 (16.7%)	139 (27.4%)	95 (18.7%)	73 (14.4%)

5. ฐานะทางเศรษฐกิจ

5.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะเป็นที่ยอมรับจากประชาชนมาก ซึ่งการมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ทำให้ประชาชนยอมรับนั้น อาจมาจากหลายสาเหตุ อย่างเช่น การช่วยเหลืองานในหมู่บ้าน, การมีค่าใช้จ่ายมาก ฯลฯ ซึ่งในคำถามนี้เป็นภาพรวมที่ถามความคิดเห็น โดยส่วนใหญ่ของประชาชนว่า จะยอมรับในส่วนนี้หรือไม่ อย่างไร จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ เห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรจะมีฐานะทางเศรษฐกิจดี เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานในหมู่บ้าน อาทิเช่น การจัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่เดือดร้อนอย่างเร่งด่วน อาจจะเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าทำศพ หรือกรณีเกิดอัคคีภัยขึ้น ซึ่งการขอความช่วยเหลือจากราชการ จะสังเกตว่า เป็นไปได้อย่างช้า ต้องผ่านกระบวนการเดินเรื่องเสนอ ตามขั้นตอน ไม่ทันต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นหากประชาชนเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีแล้ว อาจช่วยเหลือในทันทีกับประชาชนในพื้นที่ได้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตั้งเป็นกองทุนหมู่บ้าน ก็ได้ ในความคิดเห็นส่วนนี้ ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 142 คน (ร้อยละ 28.0) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 136 คน (ร้อยละ 26.8) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.498

5.2 กำนัน ผู้ใหญ่บ้านนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองแล้ว ยังต้องช่วยเหลืองานประเพณี งานเทศกาล ฯลฯ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจดี เนื่องจากค่าตอบแทนไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีค่าใช้จ่ายในเรื่องของงานประเพณี งานเทศกาล ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินอยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีพอสมควร จากการสำรวจพบว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 31.9) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 142 คน (ร้อยละ 28.0) นั่นคือ ประชาชนเห็นด้วยกับการที่เลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีเข้ามาดำรงตำแหน่ง เพราะว่าต้องมีค่าใช้จ่ายมากมาย แต่ได้ค่าตอบแทนไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในงานเทศกาล ประเพณีต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยของผู้ตอบอยู่ที่ 3.626

5.3 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจ เนื่องจากต้องช่วยเหลือราษฎรในเรื่องส่วนตัวด้วย เช่น การเช่าที่ดิน หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องเป็นที่พึ่งพาอาศัยของประชาชนในเมื่อประชาชนเดือดร้อน ทำให้ส่วนนี้ประชาชนยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้วย จากการสำรวจพบว่า ในจำนวนประชาชน 508 คน มีอยู่ 2 กลุ่มที่มีความคิดแตกต่างกัน กลุ่มหนึ่งเห็นว่า การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะสามารถช่วยเหลือประชาชนได้เมื่อมีความเดือดร้อน ภายในครอบครัวของตนเอง ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มาเนื่องจากต้องการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มาพัฒนาหมู่บ้าน โดยไม่ได้ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.978

โดยส่วนของคุณสมบัติที่เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่จำเป็นต้องอาศัยฐานะ เป็นสำคัญในการให้ประชาชนพิจารณาเลือก เข้าดำรงตำแหน่ง ซึ่งอาจเกิดจากผลประโยชน์ในเรื่องส่วนรวม และเรื่องส่วนตัว อย่างไรก็ตาม ตามความเป็นจริงแล้ว เงินค่าตอบแทนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น ก็ไม่เพียงพอกับการใช้จ่ายของตนเองอยู่แล้ว แล้วยังต้องช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นในงานต่าง ๆ อีกด้วย

ตารางที่ 5.6 ความเห็นเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

คำถาม	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
24.บุคคลที่ได้รับเลือกเข้าดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจดีหรือค่อนข้างดี ($X = 3.319$ $SD = 1.322$)	112 (22.0%)	162 (31.9%)	62 (12.2%)	120 (23.6%)	52 (10.2%)
25.กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ของตนเองแล้ว ยังต้องช่วยเหลืองานประเพณี งานเทศกาล ฯลฯ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจดี เนื่องจากคำตอบแทนไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ($X = 3.626$ $SD = 1.241$)	162 (31.9%)	142 (28.0%)	77 (15.2%)	106 (20.9%)	21 (4.1%)
26.กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจดี เนื่องจากต้องช่วยเหลือราษฎรในเรื่องส่วนตัวด้วย เช่น การเช่าที่ดิน ($X = 2.978$ $SD = 1.309$)	84 (16.5%)	108 (21.3%)	98 (19.8%)	149 (29.3%)	69 (13.6%)

กล่าวโดยรวมแล้ว จะเห็นว่า องค์ประกอบของปัจจัยด้านความสำเร็จ ไม่ได้เกิดจากองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง แต่เกิดจากการรวมกันของปัจจัยต่าง ๆ เป็นคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนมีความต้องการให้เป็นผู้นำในท้องถิ่น ซึ่งจะมีทั้งอายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษาและประสบการณ์และฐานะทางเศรษฐกิจ ผสมผสานกัน โดยที่องค์ประกอบบางตัวจะมีความสำคัญมากน้อย แตกต่างกันไป ซึ่งผู้ศึกษาขออธิบาย องค์ประกอบเป็นรายตัวโดยภาพรวม เพื่อนำไปพิจารณาร่วมกันของปัจจัยด้านความสำเร็จในภายหลัง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เรื่องของอายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยภาพรวมแล้ว ประชาชนในพื้นที่เห็นด้วยกับการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะมีอายุน้อยในปัจจุบัน อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ผลักดันให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอายุน้อย ได้แก่ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้ปัจจัยการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เน้นเรื่องชนบทรรมนิยมประเพณีลดน้อยลงกว่าแต่เดิม ทำให้ในปัจจุบัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 25-45 ปีเป็นส่วนใหญ่¹

2. สถานภาพสมรส ในปัจจุบัน การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอ ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ส่วนใหญ่จะพิจารณาจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพสมรส โสด เนื่องมาจากประชาชนในท้องถิ่น ยอมรับว่า การแต่งงานนั้น ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีภาระทางครอบครัวเพิ่มขึ้น ทำให้ลดบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ ในตำแหน่งน้อยลง ไม่มีเวลาให้กับประชาชนอย่างแท้จริง ประกอบกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีสถานภาพโสด จะเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว มีอิสระกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีภาระทางครอบครัว

¹ กองราชการส่วนตำบล และหมู่บ้าน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๓. ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของปัจจัยทางด้านชนบทรรมนิยม ประเพณี ซึ่งในปัจจุบัน ผู้ศึกษาเห็นว่า ความสำคัญในส่วนนี้จะลดลงไป ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ เนื่องจากสภาพสังคมไทยเดิมเป็นครอบครัวขยาย อยู่อาศัยกันโดยใช้ความสัมพันธ์ทางเครือญาติเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันกลับหันมาเป็นครอบครัวเดี่ยว ไม่มีความผูกพันกับเครือญาติมากเหมือนในอดีต ซึ่งมีการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง มีความเจริญเข้าไปในหมู่บ้าน แต่จากผลการวิจัย ปรากฏว่า ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ยังมีความสำคัญอยู่มาก แต่ต้องอาศัยองค์ประกอบบางตัวของปัจจัยด้านความสำเร็จเข้ามาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อย่างเช่น ความรู้, ฐานะทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

4. ระดับการศึกษา ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นองค์ประกอบของการพิจารณาเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ผู้ศึกษาเห็นว่า น่าจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุด ในการพิจารณาเป็นหลัก ก่อนที่จะดูองค์ประกอบตัวอื่น ๆ อย่างเช่น ความชำนาญเฉพาะด้าน ฯลฯ ประชาชนจะเห็นว่า การเลือกสรรผู้นำที่มีระดับการศึกษาที่ดี หรือค่อนข้างดี มีผลสำคัญต่อการพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล ประชาชนจะให้การยอมรับ เชื่อฟังและปฏิบัติตาม เชื่อว่า บุคคลที่มีความรู้ จะมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ดีกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รุ่นเก่าที่ยังยึดถือเรื่องอาวุโส จะสังเกตได้จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ ฉบับที่ 8 เป็น ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของระดับการศึกษา ซึ่งแต่เดิมให้ผู้สมัครเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้น แต่ในปัจจุบันได้ปรับปรุง เป็นผู้สมัครลงเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องจบการศึกษาในระดับภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ

5. ฐานะทางเศรษฐกิจ จะเห็นว่า ในภาพรวมแล้ว ประชาชนเห็นด้วยกับการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรมีฐานะทางเศรษฐกิจ เนื่องมาจากการใช้จ่ายในระหว่างดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในระดับสูง เช่น การช่วยเหลือในงานเทศกาล งานประเพณี เช่น งานบวช งานแต่งงาน หรืองานศพ ซึ่งมีมากกว่าบุคคลธรรมดา เพราะสังคมในฐานะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

กว้างขึ้นกว่าเดิมมาก ประกอบกับประชาชนในท้องถิ่น มีสภาพเศรษฐกิจ แบบเลี้ยงตัวเอง (subsistence economy) ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่ยากจน ประชาชนที่ยากจน ประชาชนที่ยากจนเหล่านี้ (ส่วนใหญ่แล้ว ไม่ใช่ผู้นำ) มีภาวะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน ดังนั้น ประชาชนจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่ง ที่จะพยายามสร้างความเป็นมิตรกับผู้ที่มีความสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือเขาได้ในยามเดือดร้อน (ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว เป็นบุคคลที่ประชาชนสนับสนุนให้เป็นผู้นำ) โดยการเลือกสรรบุคคลเหล่านี้ เข้าดำรงตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

การยอมรับความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ในการศึกษาเรื่อง กระบวนการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นั้น ผู้ศึกษาได้นำทฤษฎีของ Harold D. Lasswell มาเป็นกรอบในการศึกษา กล่าวคือ ผู้ที่สามารถครอบครองสิ่งที่มีคุณค่าไว้เป็นส่วนใหญ่ จะมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ 8 ประเภท คือ อำนาจ, ความศรัทธาในบิ๊อ, ความยุติธรรม, ความกินดีอยู่ดี, ความมั่งคั่ง, ความรอบรู้, ความนิยมชื่นชอบ และทักษะ ผู้ศึกษาได้ พิจารณาเกี่ยวกับสิ่งที่มีคุณค่า โดยใช้ชี้ให้เห็นว่า ในปัจจุบันมีการยอมรับความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยคำนึงถึงปัจจัยทางความสำเร็จอย่างเช่น ความมั่งคั่ง, ความรอบรู้, ความนิยมชื่นชอบ ฯลฯ มากกว่า ปัจจัยทางชนบทรรมนิยมประเพณีที่ยึดถือกันมานานในอดีต อย่างเช่น อำนาจ ซึ่งองค์ประกอบของการเป็นผู้นำนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า ต้องใช้องค์ประกอบทั้งหมด หากแต่จะทำให้ความสำคัญขององค์ประกอบอะไรมากกว่ากันเท่านั้น โดยแยกพิจารณาได้ดังต่อไปนี้คือ

1. ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับโครงการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เสนอมา ท่านก็ยังไม่เข้าร่วมดำเนินงานด้วย เพราะท่านเกรงกลัวอำนาจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นการวัดความคิดของประชาชนว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในการพัฒนาหมู่บ้าน เข้าร่วมเนื่องมาจากการบีบบังคับโดยการใช้อำนาจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งการปกครองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในอดีตและในปัจจุบันบางส่วนนั้น ยังมีการปกครองประชาชนในพื้นที่ชนบท เป็นลักษณะใช้อำนาจเป็นหลัก

แต่ผู้ศึกษา ชี้ให้เห็นว่า ในปัจจุบันประชาชนไม่ยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ใช้อำนาจบีบบังคับ ประชาชนให้ดำเนินโครงการที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำโครงการเสนอไปยังอำเภอ หรือโครงการ ที่ดำเนินงานกันเองภายในหมู่บ้าน โดยอาจใช้เงินกองทุนหมู่บ้าน อย่างเช่น การเสนอโครงการ ขุดลอกคลองสาธารณะประโยชน์ ผ่านเข้าหาที่ดินกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือพรรคพวก โดยประชาชน ส่วนใหญ่ในหมู่บ้านไม่ได้รับผลประโยชน์ หรือไม่สามารถนำมาใช้สอย ได้จากการสำรวจพบว่า ประชาชนไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 183 คน (ร้อยละ 36.0) และไม่เห็นด้วยทุก ประการ จำนวน 186 คน (ร้อยละ 36.6) แสดงว่า ในปัจจุบัน การเข้าร่วมดำเนินงานภายในหมู่บ้าน หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ใช้อำนาจในการบังคับให้ประชาชนร่วมดำเนินงานด้วย ย่อม ไม่เกิดผลสำเร็จได้ หากแต่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาจจะต้องใช้องค์ประกอบอื่น ๆ เข้าร่วมด้วย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.864

2. ทุกคนในท้องถิ่น ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่มีข้อโต้แย้ง นั่นคือ การที่ประชาชนให้ความไว้วางใจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่ โดยไม่ได้ติดตาม ควบคุม ดูแล การทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในความเป็นจริงนั้น ประชาชนไม่สนใจการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่สนใจข่าวสารของทางราชการ เนื่องมาจาก การเข้าใจเพียงว่า ประชาชนมอบอำนาจ เลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มาแล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้านย่อมมีสิทธิขาดในการตัดสินใจดำเนินการเอง แต่การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขึ้นมานั้น เป็นการเลือกขึ้นมาเพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเพียงผู้นำประชาชน อย่างเช่น การเรียกประชุมชาวบ้าน, การปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนด, การแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนเฉพาะหน้า ส่วนการตัดสินใจในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม ผลประโยชน์ของหมู่บ้าน จำเป็นจะต้องผ่านความเห็นชอบของประชาชนส่วนใหญ่ จาก การสำรวจพบว่า อาจต้องพิจารณาจากเหตุผล หรือประโยชน์ของส่วนรวมในท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญมากกว่าการเชื่อฟังคำสั่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพียงประการเดียวเท่านั้น

3. การมีพรรคพวก โดยเฉพาะพวกเดียวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หากมีเรื่องหรือปัญหา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะช่วยเหลือท่านได้ดี เป็นการแสดงถึง การแสวงหาอำนาจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่น เฉพาะที่ เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เท่านั้น ซึ่งปรากฏว่าประชาชนมีทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ในเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่า ประชาชนบางส่วนยอมรับอำนาจกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บางส่วนก็ไม่ยอมรับอำนาจกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

4. เมื่อมีการระดมแรงงานมาช่วยกันสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ เช่น สะพาน ถนน โดยไม่มีค่าตอบแทน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มักเรียกชาวบ้านมาปฏิบัติอย่างสมัครใจ เป็นการแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงในการยอมรับเชื่อฟัง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากเดิมที่ยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้วยการดูบารมี อำนาจ ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอยู่ ซึ่งสังคมในอดีต กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนเลือกสรรมานั้น มักจะเป็นบุคคลที่สามารถบีบบังคับประชาชนได้ เนื่องจาก ประชาชนถูกกดขี่ ช่มเหงจากการนำที่นำไปจำนองกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน, การมีอิทธิพลในท้องถิ่นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งในปัจจุบันในบางท้องถิ่น ก็ยังมีการปกครองในลักษณะนี้อยู่เหมือนกัน อย่างเช่น การเป็นหัวคิวของการซื้อขายอ้อย, การเป็นเจ้าของที่นา ในการให้ประชาชนเช่าที่ดินทำกิน สิ่งเหล่านี้ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของหมู่บ้านตกอยู่ภายใต้อำนาจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บางคนก็ประพฤติปฏิบัติ แต่ในบางส่วนประชาชนจะเริ่มหันมาเคารพนับถือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยดูที่ความนิยมชื่นชอบ ความศรัทธาในการประพฤติ ปฏิบัติ ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะเห็นได้ว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 249 คน (ร้อยละ 49.0) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 183 คน (ร้อยละ 36.2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.278 นั่นคือ ประชาชนส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการปกครองของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เกิดจากความนิยมชื่นชอบ มากกว่าการใช้อำนาจ ซึ่งมีผลต่อการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

5. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถเรียกประชาชนในหมู่บ้าน มาประชุมอบรมชี้แจง โดยสมัครใจ เนื่องจากชาวบ้าน ศรัทธาในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ก่อนแล้ว โดยผู้ศึกษา

ได้ชี้ให้เห็นถึง ความเชื่อถือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยความศรัทธาที่ประชาชน มีต่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นลักษณะเดียวกันกับความนิยมชื่นชอบ (ในข้อที่ 4) แต่แตกต่างกัน ในส่วนที่ความศรัทธาในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนั้น ประชาชนจะต้องเคยร่วมงาน ร่วมกิจกรรม บางอย่างกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จนเกิดความศรัทธาขึ้นถือ จากการสำรวจพบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชุมเลือกมา โดยมีพื้นฐานของความศรัทธาอยู่ก่อนแล้ว เมื่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขอความร่วมมือกับประชาชน จึงไม่มีปัญหาในการบริหาร ซึ่งประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 216 คน (ร้อยละ 42.5) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 184 คน (ร้อยละ 36.2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.108

6. ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขอร้องให้ท่านสละที่ดิน เพื่อสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ ภายในหมู่บ้านท่านยินดีที่จะช่วยเหลือเต็มที่ นั่นคือ การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นที่ยอมรับจาก ประชาชน เนื่องมาจากการนิยมชื่นชอบ และศรัทธาในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มาก่อน เกิดความไว้วางใจการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จึงคอยติดตาม ให้ความช่วยเหลือจากประชาชน เป็นไปได้ด้วยดี จากการสำรวจพบว่า ประชาชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น สาเหตุหนึ่งก็ มาจากการที่ประชาชนเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ตนเองนิยมชื่นชอบ ในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประการสำคัญ โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.447 ซึ่งประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 107 คน (ร้อยละ 21.1) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 134 คน (ร้อยละ 26.4)

7. ท่านยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สาเหตุหนึ่งมาจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ สามารถให้ความกระจ่างในเรื่องที่ท่านไม่เข้าใจได้ ซึ่งเป็นการวัดความรอบรู้ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นั่นคือ การนำเอาปัจจัยทางด้านความสำเร็จ ในเรื่อง ของระดับการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ มาวัดการเลือกสรร ของประชาชน ที่พิจารณาบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญ เข้ามาดำรงตำแหน่ง เพื่อที่จะให้ความ เข้าใจ อธิบาย และให้ความกระจ่างในเรื่องที่ประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่น ยังไม่รู้อย่างแท้จริง จากการสำรวจพบว่า ประชาชนให้การยอมรับและต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีความรู้ความ

ชำนาญในเรื่องต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประสบความสำเร็จได้ โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.211

๘. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เลือกมา ต้องเป็นบุคคลที่ติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เป็นการแสดงให้เห็นถึง การที่บุคคลที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตาม ศึกษาความเคลื่อนไหว ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นั้นหมายถึง การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องมีความรู้รอบตัวว่า สังคมไทย ในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ในระดับประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไปในรูปแบบใด นโยบายของรัฐบาลส่งเสริมการปกครอง ในลักษณะไหน ส่วนในเรื่องทางเศรษฐกิจนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องทราบความเคลื่อนไหว ในระดับท้องถิ่น หรือระดับจังหวัด และนโยบายทางด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล อย่างเช่น การทราบราคาข้าว, การให้ความช่วยเหลือของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งพืชผล ทางการเกษตรประเภทอื่น ๆ ซึ่งไม่มีความจำเป็นที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้ง หรือเชี่ยวชาญมากมาย เพียงแต่สามารถให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจภายใน ท้องถิ่นได้ก็เพียงพอแล้ว ซึ่งสภาพความจริงแล้ว ข้าราชการที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนใน ท้องถิ่นมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่สามารถเข้าถึงปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง เพียงแต่นำ นโยบายที่จังหวัดส่งลงมาให้อำเภอปฏิบัติ นำไปขยายความอีกทีในท้องถิ่นเท่านั้น เพราะฉะนั้น บุคคลที่สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างแท้จริง ก็คือ ผู้นำท้องถิ่น ส่วนในทางสังคม นั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องเป็นบุคคลที่ติดตามความเคลื่อนไหวของสังคมรอบข้างว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร จากการสำรวจพบว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 303 คน (ร้อยละ 59.6) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 150 คน (ร้อยละ 29.5) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.183 กล่าวได้ว่า ประชาชน มีความต้องการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เลือกมานั้น มีความรอบรู้ ติดตามความเคลื่อนไหวในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคม

9. การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีร่างกายที่สมบูรณ์ อายุพอสมควร ทำให้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการแสดงให้เห็นว่า การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีทักษะที่ดี ซึ่งหมายถึงการมีพื้นฐานร่างกายที่แข็งแรง จะสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ขาดทักษะร่างกายอ่อนแอ ซึ่งจะมีผลทำให้การบริหารงานในท้องถิ่นไม่ประสบผลสำเร็จ ตามแผนงานที่วางไว้ จากการสำรวจพบว่า ประชาชนต้องการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่พื้นฐานทักษะที่ดีมากกว่า 80% เพื่อความคล่องแคล่ว สะดวกในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.183

10. ความยุติธรรมของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่จำเป็นในการปกครองดูแลหมู่บ้าน จากสภาพพื้นที่นั้น ตำบล หมู่บ้าน ส่วนใหญ่ เกือบ 90% ที่ห่างไกลจากตัวอำเภอ ซึ่งข้าราชการอย่างเช่น ปลัดอำเภอ ตำรวจ ฯลฯ ไม่สามารถเข้าไปใกล้เกลี้ยกระดิกนิพิพาทต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง เพราะฉะนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องทำหน้าที่ของผู้พิพากษา ปลัดอำเภอ ตำรวจ ในการพิจารณาตัดสินคดีความต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน เนื่องมาจากสถานีตำรวจ ศาล อำเภออยู่ห่างไกลจากท้องถิ่นมาก เพราะฉะนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนพิจารณาเลือกสรรเข้ามา จะต้องเป็นบุคคลที่มีความยุติธรรม เพียงตรง ไม่เล่นพรรคพวก จึงจะเป็นบุคคลที่ประชาชนมอบความไว้วางใจให้ได้ ในการยอมความ หรือยุติคดีต่อกัน แต่ในลักษณะคำถามของผู้ศึกษา จะเป็นคำถามในเชิงลบ เพราะฉะนั้นจากการสำรวจ จะพบว่า ประชาชนไม่เห็นด้วยกับคำถาม เป็นส่วนใหญ่ มีจำนวน 109 คน (ร้อยละ 21.5) และไม่เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 292 คน (ร้อยละ 57.5) โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.051 นั้นหมายถึง ประชาชนเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นจะต้องมีความยุติธรรมอยู่ในตัวด้วย เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานภายในหมู่บ้าน

ตารางที่ 5.7 สภาพการยอมรับความเป็นผู้นำของกำนันผู้ใหญ่บ้าน

การยอมรับความเป็นผู้นำ	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
27. ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับโครงการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เสนอมา ท่านก็ ยังเข้าร่วมดำเนินงานด้วยเพราะ ท่านเกรงกลัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ($X = 3.864, SD = 1.196$)	31 (6.1%)	54 (10.6%)	54 (10.6%)	183 (36.0%)	186 (36.6%)
28. ทุกคนในท้องถิ่น ต้องเชื่อฟังและ ปฏิบัติตามคำสั่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่มีข้อโต้แย้ง ($X = 3.876, SD = 1.277$)	42 (8.3%)	46 (9.1%)	59 (11.6%)	147 (28.9%)	214 (42.1%)
30. การมีพรรคพวก โดยเฉพาะพวก เดียวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หากมี เรื่องหรือปัญหา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะช่วยเหลือท่านได้ดี ($X = 2.949, SD = 1.330$)	81 (15.9%)	137 (27.0%)	99 (19.5%)	109 (21.5%)	82 (16.1%)
32. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สามารถเรียก ประชาชนในหมู่บ้าน มาประชุม อบรมชี้แจง โดยสมัครใจเนื่อง จากชาวบ้าน ครุฑธาในตัวกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอยู่แล้ว ($X = 4.108, SD = .994$)	216 (42.5%)	184 (36.2%)	67 (13.2%)	29 (5.7%)	12 (2.4%)

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

การยอมรับความเป็นผู้นำ	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
34. ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขอร้องให้ ทำนสละที่ดิน เพื่อสร้างสิ่ง สาธารณประโยชน์ในหมู่บ้าน ทำนยินดีที่จะช่วยเหลือเต็มที่ ($X = 3.447$, $SD = 1.123$)	107 (21.1%)	134 (26.4%)	175 (34.4%)	63 (12.4%)	29 (5.7%)
35. การที่ประชาชนอยู่ดีกินดี ที่เกิด จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่เป็น ปัจจัยสำคัญในการทำให้ประชาชน เชื่อฟังกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ($X = 3.112$, $SD = 1.222$)	69 (13.6%)	95 (18.7%)	105 (20.7%)	198 (37.0%)	51 (10.0%)
36. ท่านยอมรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สาเหตุหนึ่งมาจากกำนันผู้ใหญ่บ้าน มีความรู้ความชำนาญในเรื่อง ต่าง ๆ สามารถให้ความกระจ่าง ในเรื่องที่ท่านไม่เข้าใจได้ ($X = 4.211$, $SD = .943$)	233 (45.9%)	198 (39.0%)	36 (7.1%)	33 (6.5%)	8 (1.6%)

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

การยอมรับความเป็นผู้นำ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	ทุกประการ	ส่วนใหญ่		ส่วนใหญ่	ทุกประการ
38. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เลือกมาต้อง เป็นบุคคลที่ติดตามความเคลื่อนไหว ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม	303 (59.6%)	150 (29.5%)	28 (5.5%)	21 (4.1%)	6 (1.2%)
(X = 4.423, SD = .863)					
39. การที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีร่างกาย ที่สมบูรณ์ อายุพอสมควร ทำให้ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่	255 (50.2%)	157 (30.9%)	42 (8.3%)	42 (8.3%)	12 (2.4%)
(X = 4.183, SD = 1.047)					
40. ความยุติธรรมของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ไม่จำเป็นในการปกครองดูแล หมู่บ้าน	64 (12.6%)	31 (6.1%)	12 (2.4%)	109 (21.5%)	292 (57.5%)
(X = 4.051, SD = 1.406)					

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า ทฤษฎีภาวะผู้นำของ Harold D. Lesswell มีอิทธิพลต่อการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งองค์ประกอบทุกตัวมีความสำคัญ แต่ความสำคัญนั้น มีความแตกต่างกันไปโดยเฉพาะในปัจจุบัน จะเห็นว่า จากการศึกษา ประชาชนในเขตอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ประชาชนเริ่มยอมรับองค์ประกอบของปัจจัยด้านความสำเร็จ อย่างเช่น ความมั่งคั่ง, ความรอบรู้มากกว่าองค์ประกอบด้านขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น อำนาจ

ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

การศึกษาบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็เพื่อต้องการทราบว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือไม่ ซึ่งสามารถนำมาวัดความสามารถของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการเข้าดำรงตำแหน่งในครั้งต่อไป โดยผู้ศึกษาไม่ได้เน้นเฉพาะเรื่องใด แต่จะมองภาพทั่วไปของบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยแบ่งคำถามออก 2 ประเภท ประเภทแรก เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และในประเภทที่ 2 ใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำของไลเกอร์ต เพื่อต้องการแบ่งประเภทการปกครองของผู้นำออก ซึ่งมีผลต่อการเลือกสรร ในปัจจุบันการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะเป็นลักษณะที่ต้องการผู้นำแบบประชาธิปไตย ให้เสรีทางความคิด เป็นระบบการปรึกษาหารือ (consultative) หรือ ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม (participative group) โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเรื่องที่ชาวบ้าน ต้องรู้เห็นและต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ นั่นคือ ประชาชนในท้องถิ่น เมื่อเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาแล้ว ต้องคอยตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจ ไม่ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีอำนาจในการตัดสินใจอย่างเด็ดขาด มากเกินไป ซึ่งสภาพท้องถิ่นนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในหมู่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่ คิดว่า เมื่อตนได้เลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับประชาชน แต่จากการสำรวจพบว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 307 คน (ร้อยละ 60.4) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 161 คน (ร้อยละ 31.7) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.459 ปรากฏว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรปรึกษารัฐหรือกับประชาชนในท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้เห็นการทำงาน of กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกครั้ง บุคคลประเภทนี้จะเป็นที่ยอมรับจากประชาชนมาก

2. การให้ความช่วยเหลือของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับประชาชนในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นสิ่งจำเป็นมาก จากสภาพที่ได้ทำการศึกษามา จะเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

บางคน หาประโยชน์จากความเดือดร้อนของประชาชน อย่างเช่น ประชาชนเข้าพบปรึกษาหารือ กับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในกรณีของทะเลเบียนบ้าน สมาชิกภายในบ้านซื้อตก จากทะเลเบียนบ้าน อาจ เนื่องจาก การคัดซื้อออกในช่วงที่มีการเลือกตั้ง โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรืออำเภอ แต่มาใน ภายหลัง บุคคลที่ซื้อตกมารายงานตัวกับอำเภอ ทำให้ต้องอาศัยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไปยืนยันว่า เป็นบุคคลในหมู่บ้านจริง, ประชาชนที่อายุถึงกำหนดในการทำบัตรประชาชน แล้วไม่ได้ทำ ปล่อยให้เลยมาถึง 2-3 ปี ทำให้อำเภอต้องสอบสวนว่า เป็นบุคคลภายในหมู่บ้านจริงหรือไม่ ฯลฯ กรณีเหล่านี้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บางคน อาจเรียกร้อยค่าเดินทาง ค่าเป็นธุระให้กับประชาชนใน พื้นที่อยู่บ่อย ๆ จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในพื้นที่ เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 265 คน (ร้อยละ 52.2) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 174 คน (ร้อยละ 34.3) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.313 แสดงถึงบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในส่วนที่ประชาชนต้องการความช่วยเหลือ จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่ง ไม่ควร จะเรียกร้อยผลตอบแทนจากประชาชน

3. การปกครองประชาชน โดยวิธีการที่สุภาพ นุ่มนวล อ่อนโยน ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุด ในสมัยเดิมนั้น การปกครองประชาชนในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่จะปกครองอย่างเด็ดขาด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะตัดสินใจด้วยตนเอง เป็นลักษณะเผด็จการ แต่ในปัจจุบัน ผู้ศึกษาต้องการวัดว่า ความคิดของประชาชน ต้องการให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความแตกต่างเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลปรากฏว่า ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 306 คน (ร้อยละ 60.2) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 169 คน (ร้อยละ 33.3) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.508 เป็นการแสดงให้เห็นว่า ประชาชนในท้องถิ่น เห็นด้วย กับการที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีบุคลิกภาพที่สุภาพอ่อนโยน ซึ่งเป็นลักษณะประนีประนอม มากกว่าที่จะใช้อำนาจ ในลักษณะเผด็จการ อย่างแต่เดิม

4. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทหน้าที่ เฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เท่านั้น ผู้ศึกษา พยายามชี้ให้เห็นถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ประชาชนส่วนใหญ่จะยอมรับ จะต้องเป็นบุคคลที่

มีสังคมกว้าง เข้ากับคนทุกระดับ ทุกพื้นที่ ไม่ทำงานเฉพาะตามที่กฎหมายระบุไว้เท่านั้น ซึ่งตามความเป็นจริง ไม่มีความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ แต่จะผิดปกติในลักษณะผู้นำหมู่บ้าน ที่ควรช่วยเหลือในยามเดือดร้อนตลอดเวลา อย่างเช่น การมึนงานบุญ, ความเดือดร้อนเรื่อง ผลผลิตทางการเกษตร ฯลฯ ซึ่งไม่ใช่หน้าที่โดยตรง ตามที่กฎหมายกำหนด จะเห็นว่า ประชาชนในพื้นที่ มีความต้องการ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีบุคลิกลักษณะที่สามารถเข้าได้กับประชาชนทุกคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจ ซึ่งคำถามเป็นลักษณะเชิงลบ จากการศึกษา ปรากฏว่า ประชาชนไม่เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 119 คน (ร้อยละ 23.4) และไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 172 คน (ร้อยละ 33.9) มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.443

5. แม้ว่า กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคคลที่ประชาชนเลือกขึ้นมา แต่ผลงานที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทำ เกิดจากการผลักดันของประชาชนเป็นหลัก จากการสำรวจพบว่า การบริหารงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะสำเร็จได้ก็มาจากการร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานตำบล หมู่บ้าน โดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำท้องถิ่นเท่านั้น ไม่ใช่เป็นผู้ตัดสินใจแต่เพียงลำพัง ประชาชนเห็นด้วยทุกประการ จำนวน 204 คน (ร้อยละ 40.2) และเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 196 คน (ร้อยละ 38.6) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.043

6. การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับเลือกมาแล้ว ไม่มีผลกระทบต่อ การเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครั้งต่อไป เป็นการแสดงบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ว่า หากกำนัน ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติหน้าที่ดีหรือไม่ จะไม่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครั้งต่อไป จากการสำรวจพบว่า ประชาชนไม่เห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 130 คน (ร้อยละ 25.6) และไม่เห็นด้วยทุกประการ จำนวน 126 คน (ร้อยละ 24.8) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.293 เป็นคำถามในเชิงลบ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีผลกระทบต่อ การเลือกสรร กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ในครั้งต่อไป

ตารางที่ 5.8 ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
41. การทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นเรื่องที่ชาวบ้าน ต้องรู้เห็น และต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ ($X = 4.459$, $SD = .840$)	307 (60.4%)	161 (31.7%)	14 (2.8%)	18 (3.5%)	8 (1.6%)
43. การให้ความช่วยเหลือของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านกับประชาชนในเรื่อง ต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน เป็นสิ่งจำเป็น ($X = 4.313$, $SD = .903$)	265 (52.2%)	174 (34.3%)	41 (8.1%)	19 (3.7%)	9 (1.8%)
45. การปกครองประชาชน โดยวิธี การที่สุภาพนุ่มนวลและอ่อนโยน ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสิ่งที่ ประชาชนต้องการมากที่สุด ($X = 4.508$, $SD = .715$)	306 (60.2%)	169 (33.3%)	21 (4.1%)	9 (1.8%)	3 (0.6%)
46. งานประเพณี งานเทศกาลต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น งานบวช ไม่ใช่ บทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่จะต้องทำและมีส่วนร่วมด้วย ($X = 3.585$, $SD = 1.370$)	59 (11.6%)	74 (14.6%)	49 (9.6%)	163 (32.1%)	163 (32.1%)

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	เห็นด้วย ทุกประการ	เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย ส่วนใหญ่	ไม่เห็นด้วย ทุกประการ
47.กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทหน้าที่ เฉพาะที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ($X = 3.295$, $SD = 1.443$)	96 (18.9%)	68 (13.4%)	53 (10.4%)	172 (33.9%)	119 (23.4%)
49.แม้ว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคคล ที่ประชาชนเลือกขึ้นมา แต่ผลงาน ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทำ เกิดจาก การผลักดันของประชาชนเป็นหลัก ($X = 4.043$, $SD = 1.065$)	204 (40.2%)	196 (38.6%)	55 (10.8%)	32 (6.3%)	21 (4.1%)
50.การปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ได้รับเลือกแล้ว ไม่มี ผลกระทบต่อการทำงานเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครั้งต่อไป ($X = 3.293$, $SD = 1.387$)	76 (15.0%)	81 (15.9%)	95 (18.7%)	130 (25.6%)	126 (24.8%)

หมายเหตุ ข้อที่ 41, 42, 44, 45, 48 และ 49 เป็นคำถามเกี่ยวกับทฤษฎี

ข้อที่ 43, 46, 47 และ 50 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาททั่วไป

ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชนในพื้นที่ กับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
การยอมรับความเป็นผู้นำ และบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเนื้อหา ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามสมมติฐาน โดยแบ่งเป็น อายุ สถานภาพสมรส ความสัมพันธ์ทางเครือญาติ การศึกษาและประสบการณ์ และฐานะทางเศรษฐกิจ รวมทั้งการยอมรับความเป็นผู้นำ และบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งภาพรวมเหล่านี้ เป็นตัวแปรตาม ที่มี การเปลี่ยนแปลงไปตามภูมิหลังของประชาชน

โดยผู้ศึกษา แบ่งระดับของการวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ระดับ คือ สูง กลาง ต่ำ ซึ่ง อธิบายไปแล้วในบทที่ 4

ตารางที่ 5.9 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็น เกี่ยวกับ
คุณสมบัตินៃกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของอายุ

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัตินៃกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของอายุ (ร้อยละ)					
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	รวม	แกมมา Gamma	ค่า X^2 Sig
1. เพศ						.2772
ชาย	35.1	29.7	35.1	259		
หญิง	26.5	32.5	39.0	249		
2. อายุ					.10513	.0268*
ต่ำกว่า 31 ปี	37.0	31.5	31.5	184		
31-40 ปี	25.1	36.8	38.0	171		
41 ปีขึ้นไป	33.3	24.2	42.5	153		
3. ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน					.17847	.0335*
ต่ำกว่า 17 ปี	36.5	32.6	30.9	178		
18-33 ปี	34.8	30.5	34.9	164		
43 ปีขึ้นไป	24.1	30.1	45.8	166		
4. สถานที่เกิด						.3641
ในตำบล หมู่บ้าน	30.0	30.3	39.5	300		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	41.0	30.8	28.2	39		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	35.4	24.6	40.0	65		
จังหวัดอื่น ๆ	31.7	37.5	30.8	104		

ตารางที่ 5.9 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของอายุ (ร้อยละ)					
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	รวม	แกมมา Gamma	ค่า X ² Sig
5. <u>ระดับการศึกษา</u>					-.27376	.0001*
ไม่ได้รับการศึกษา	6.3	31.3	62.5	16		
ประถมศึกษา	25.4	26.8	47.8	209		
มัธยมศึกษา	34.7	29.2	36.1	72		
อาชีวศึกษา	36.0	48.0	16.0	25		
วิทยาลัยครู	43.9	24.4	31.7	41		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	38.6	37.2	24.1	145		
6. <u>รายได้ต่อปี</u>					-.20780	.0025*
ต่ำกว่า 20,000 บาท	28.0	27.5	44.4	207		
20,001-60,000 บาท	28.6	30.8	40.6	133		
60,001 บาทขึ้นไป	39.3	35.7	25.0	168		
7. <u>อาชีพ</u>						.0012*
นิสิต นักศึกษา	42.0	36.0	22.0	50		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	25.5	26.4	48.1	208		
ค้าขาย	16.0	40.0	44.0	25		
รับราชการ	37.6	34.9	27.4	186		
รับจ้าง	36.7	20.0	43.3	30		

ภูมิหลังของประชาชนที่เกี่ยวกับ อายุ, ระยะเวลา, ที่อาศัยอยู่, ระดับการศึกษา, รายได้ และอาชีพ ของประชาชน มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของอายุ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการพิจารณาเลือกสรรการเข้าดำรงตำแหน่ง

โดยระบุว่า ประชาชนยิ่งมีอายุสูงขึ้น จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของอายุ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกัน โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ต่ำ คือ อายุของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีอายุน้อยมากเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็น ที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุมาก ในส่วนของระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านของประชาชน จะเห็นว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านยิ่งนานมากเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็นที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุน้อย

ในเรื่องของระดับการศึกษาประชาชน พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในเรื่องของอายุ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่แตกต่างกัน นั่นคือ ประชาชนที่มีการศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำ จะมีความคิดเห็นในเรื่องของอายุกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ศึกษาอยู่ในระดับต่ำ จะมีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุน้อย และประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่สูง จะพบว่าประชาชนมีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอาวุโสในหมู่บ้าน

และในส่วนของรายได้ประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ยิ่งสูงมาก ก็จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุมาก หรือในทางกลับกัน ประชาชนที่มีรายได้ยิ่งต่ำ ก็จะมีความคิดเห็นที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีอายุน้อย เป็นความสัมพันธ์ในเชิงลบ

ส่วนอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนิสิต นักศึกษา มีความเห็นที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุมาก (ร้อยละ 42.0) ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ เห็นว่า คุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรมียาอายุ่น้อย (ร้อยละ 48.1)

ตารางที่ 5.10 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็น เกี่ยวกับ
คุณสมบัติของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสถานภาพสมรส (ร้อยละ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสถานภาพสมรส (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X^2 Sig
1. เพศ					.3858
ชาย	31.7	38.6	29.7		
หญิง	31.3	33.7	34.9		
2. อายุ				.10273	.2163
ต่ำกว่า 31 ปี	33.2	40.2	26.6		
31-40 ปี	31.0	36.3	32.7		
41 ปีขึ้นไป	30.1	31.4	38.6		
3. ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน				.20084	.0006*
ต่ำกว่า 17 ปี	36.5	41.6	21.9		
18-33 ปี	28.7	39.0	32.3		
43 ปีขึ้นไป	28.9	27.7	43.4		
4. สถานที่เกิด					.0637
ในตำบล หมู่บ้าน	28.7	33.3	38.0		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	35.9	35.9	28.2		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	38.5	40.0	21.5		
จังหวัดอื่น ๆ	33.7	42.3	24.0		

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของก้านั้น ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสถานภาพสมรส (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X ² Sig
5. <u>ระดับการศึกษา</u>				-.27055	.0006*
ไม่ได้รับการศึกษา	12.5	18.8	68.8		
ประถมศึกษา	26.3	29.7	44.0		
มัธยมศึกษา	33.3	37.5	29.2		
อาชีวศึกษา	32.0	60.0	8.0		
วิทยาลัยครู	46.3	36.6	17.1		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	35.9	42.8	21.4		
6. <u>รายได้ต่อปี</u>				-.19278	.0131*
ต่ำกว่า 20,000 บาท	27.1	32.4	40.6		
20,001-60,000 บาท	31.6	38.3	30.1		
60,001 บาทขึ้นไป	36.9	39.3	23.8		
7. <u>อาชีพ</u>					.0000*
นิสิต นักศึกษา	32.0	42.0	26.0		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	24.5	28.8	46.6		
ค้าขาย	32.0	36.0	32.0		
รับราชการ	37.6	44.1	18.3		
รับจ้าง	43.3	26.7	30.0		

ภูมิหลังของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่, ระดับการศึกษา, รายได้ และอาชีพของประชาชนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่อง ของสถานภาพสมรส ในการพิจารณาเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยมีนัยสำคัญ ต่ำกว่า 0.05 พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลานานเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็นในเรื่องของสถานภาพสมรส เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษา มีสัดส่วนผกผันกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสถานภาพสมรส หมายถึง การศึกษาที่สูงมากเท่าไร ก็จะมี ความคิดเห็น ที่ต้องการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพสมรสแล้ว หรือระดับการศึกษาของ ประชาชน ยิ่งต่ำมากเท่าไร ก็จะมีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีสถานภาพสมรสโสด

รายได้ของประชาชน ประชาชนที่มีรายได้ยิ่งสูงมาก ก็จะมีความคิดเห็น ที่ต้องการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพสมรสแล้ว ซึ่งมีความสัมพันธ์ผกผันกัน ในเชิงลบ

ส่วนของอาชีพ ประชาชนที่ประกอบอาชีพ รับจ้าง มีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพสมรสแล้ว (ร้อยละ 43.3) ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำ ไร่ ที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพสมรสโสด (ร้อยละ 46.0)

ตารางที่ 5.11 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็น เกี่ยวกับ
คุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสัมพันธภาพทางเครือญาติ

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเครือญาติ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า χ^2 Sig
1. <u>เพศ</u>					.2047
ชาย	38.6	29.0	32.4		
หญิง	31.3	34.1	34.5		
2. <u>อายุ</u>				.07749	.0435*
ต่ำกว่า 31 ปี	33.7	39.1	27.2		
31-40 ปี	38.0	26.9	35.1		
41 ปีขึ้นไป	33.3	27.5	39.2		
3. <u>ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน</u>				.21939	.0003*
ต่ำกว่า 17 ปี	43.3	31.5	25.3		
18-33 ปี	31.1	38.4	30.5		
34 ปีขึ้นไป	30.1	24.7	45.2		
4. <u>สถานที่เกิด</u>					.0610
ในตำบล หมู่บ้าน	29.7	34.0	36.3		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	51.3	28.2	20.5		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	43.1	29.2	27.7		
จังหวัดอื่น ๆ	39.4	26.9	33.0		

ตารางที่ 5.11 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของความล้มพันธ์ทาง เครือญาติ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X ² Sig
5. <u>ระดับการศึกษา</u>				-.36083	.0000*
ไม่ได้รับการศึกษา	-	25.0	75.0		
ประถมศึกษา	28.7	25.4	45.9		
มัธยมศึกษา	26.4	34.7	38.9		
อาชีวศึกษา	48.0	32.0	20.0		
วิทยาลัยครู	48.8	36.6	14.6		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	46.2	37.9	15.9		
6. <u>รายได้ต่อปี</u>				-.33595	.0000*
ต่ำกว่า 20,000 บาท	27.5	27.1	50.0		
20,001-60,000 บาท	27.8	37.6	32.1		
60,001 บาทขึ้นไป	50.0	34.6	17.9		
7. <u>อาชีพ</u>					.0000*
นิสิต นักศึกษา	22.0	58.0	20.0		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	26.4	26.4	47.1		
ค้าขาย	12.0	24.0	64.0		
รับราชการ	52.7	33.9	13.4		
รับจ้าง	26.7	20.0	53.3		

อายุ, ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน, ระดับการศึกษา, รายได้ และอาชีพของประชาชน มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ในการพิจารณาเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

พบว่าอายุของประชาชน มีความสัมพันธ์เป็นไปในทางเดียวกันกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเครือญาติ ในเชิงบวก ซึ่งหมายถึง ยิ่งประชาชนมีอายุมากเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็นในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติมาก

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นระยะเวลานานมากเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็นในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเครือญาติ มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ยิ่งสูงขึ้น จะมีความคิดเห็นในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติน้อย หรือในทางกลับกันประชาชนที่มีการศึกษา ยิ่งต่ำ ก็จะมีความคิดเห็นในการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติมาก ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง อยู่ในระดับปานกลางคือ .36083

และประชาชนที่มีรายได้สูง หรือต่ำ มีสัดส่วนผกผันกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของความสัมพันธ์ทางเครือญาติน้อยและมาก หมายถึง ประชาชนที่มีรายได้สูงมาก ก็จะมีความคิดเห็นในการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติน้อย

อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 52.7 มีความเห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในปัจจุบัน ยังต้องอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติในการดำรงตำแหน่ง ส่วนประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 64.0) เห็นว่า การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความสัมพันธ์ทางเครือญาติ

ตารางที่ 5.12 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติ
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของการศึกษาและประสบการณ์ (ร้อยละ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของการศึกษาและประสบการณ์ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X^2 Sig
1. เพศ					.2427
ชาย	36.3	34.0	29.7		
หญิง	35.3	28.5	36.1		
2. อายุ				.15424	.0368*
ต่ำกว่า 31 ปี	39.1	35.9	25.0		
31-40 ปี	36.3	29.8	33.9		
41 ปีขึ้นไป	31.4	27.5	41.2		
3. ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน				.18676	.0000*
ต่ำกว่า 17 ปี	36.5	42.1	21.3		
18-33 ปี	40.9	25.6	33.5		
34 ปีขึ้นไป	30.1	25.3	44.6		
4. สถานที่เกิด					.0624
ในตำบล หมู่บ้าน	34.7	29.3	36.0		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	53.8	23.1	23.1		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	36.9	29.1	33.8		
จังหวัดอื่น ๆ	31.7	41.3	26.9		

ตารางที่ 5.12 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของระดับการศึกษาและประสบการณ์ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X^2 Sig
5. ระดับการศึกษา				-.30020	.0000*
ไม่ได้รับการศึกษา	25.0	12.2	62.5		
ประถมศึกษา	27.3	24.4	48.3		
มัธยมศึกษา	40.3	40.3	19.4		
อาชีวศึกษา	56.0	32.0	12.0		
วิทยาลัยครู	43.9	29.3	26.8		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	41.4	39.3	19.3		
6. รายได้ต่อปี				-.11000	.0219*
ต่ำกว่า 20,000 บาท	33.3	28.0	38.6		
20,001-60,000 บาท	39.8	26.3	33.8		
60,001 บาทขึ้นไป	35.7	39.3	25.0		
7. อาชีพ					.0000*
นิสิต นักศึกษา	48.0	40.0	12.0		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	27.9	25.0	47.1		
ค้าขาย	36.0	32.0	32.0		
รับราชการ	40.0	37.6	22.0		
รับจ้าง	43.3	20.0	36.7		

ภูมิหลังของประชาชน คือ อายุ, ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน, ระดับการศึกษา, รายได้ และอาชีพของประชาชน มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของระดับการศึกษาและประสบการณ์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการพิจารณาเลือกสรร

อายุของประชาชนจะมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของระดับการศึกษาและประสบการณ์ ในเชิงบวก คือ ประชาชนที่มีอายุมากขึ้น ก็จะมีต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีการศึกษาในระดับสูง

ในส่วนของระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้น ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็น ระยะเวลาาน ก็จะมีต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับสูง ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ระดับการศึกษาของประชาชน มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นในคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่แตกต่างกันประชาชนที่มีระดับการศึกษายิ่งสูงมากเท่าไร ก็จะมีไม่คิดกับการเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยดูที่ระดับการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือในทางกลับกัน หากประชาชนที่มีระดับการศึกษา ยิ่งต่ำ ก็จะมีความคิดเห็นที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาสูง และรายได้ของประชาชน แสดงว่า ประชาชนที่มีรายได้อีกสูงมากเท่าไร ก็จะมี สัดส่วนผกผันกับความคิดเห็นในการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

อาชีพ นิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 48.0) เห็นว่า ระดับการศึกษาและประสบการณ์ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีความจำเป็นในการเลือกสรร ส่วนประชาชนที่ประกอบอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ (ร้อยละ 47.1) ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีระดับการศึกษาสูง และมีประสบการณ์

ตารางที่ 5.13 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติ
ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของสถานะทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า χ^2 Sig
1. เพศ					.0090*
ชาย	29.0	40.2	30.9		
หญิง	36.1	27.3	36.5		
2. อายุ				.12509	.3075
ต่ำกว่า 31 ปี	37.0	34.8	28.3		
31-40 ปี	31.6	32.7	35.7		
41 ปีขึ้นไป	28.1	34.0	37.9		
3. ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน				.01256	.9612
ต่ำกว่า 17 ปี	32.0	36.0	32.0		
18-33 ปี	32.9	32.3	34.8		
34 ปีขึ้นไป	32.5	33.1	34.3		
4. สถานที่เกิด					.5709
ในตำบล หมู่บ้าน	35.3	32.7	32.0		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	28.2	33.3	38.5		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	30.8	40.0	29.2		
จังหวัดอื่น ๆ	26.9	33.7	39.4		

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของฐานะทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X ² Sig
5. <u>ระดับการศึกษา</u>				-.02252	.3607
ไม่ได้รับการศึกษา	25.0	37.5	37.5		
ประถมศึกษา	34.0	28.7	37.3		
มัธยมศึกษา	38.9	26.4	34.7		
อาชีวศึกษา	36.0	40.0	24.0		
วิทยาลัยครู	29.3	41.5	29.3		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	28.3	41.1	30.3		
6. <u>รายได้ต่อปี</u>				.11985	.0022*
ต่ำกว่า 20,000 บาท	38.2	28.0	33.8		
20,001-60,000 บาท	37.6	30.8	31.6		
60,001 บาทขึ้นไป	21.4	43.5	35.1		
7. <u>อาชีพ</u>					.0071*
นิสิต นักศึกษา	44.0	36.0	20.0		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	39.4	24.0	36.5		
ค้าขาย	24.0	40.0	36.0		
รับราชการ	24.2	41.4	34.4		
รับจ้าง	26.7	43.3	30.0		

ภูมิหลังของประชาชน คือ เพศ, รายได้ และอาชีพของประชาชน มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเรื่องของฐานะทางเศรษฐกิจ ในการพิจารณาเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า เพศชาย ไม่ค่อยมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในเรื่องของฐานะทางเศรษฐกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งตรงข้ามกับเพศหญิงที่มีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกัน แต่อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ มีความเห็นทั้งอยากให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีฐานะทางเศรษฐกิจดี และอีกส่วนไม่คำนึงถึงฐานะ

อายุของประชาชน จะเห็นว่า อายุของประชาชน ยิ่งสูงมากเท่าไร ก็จะมีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในเชิงบวก

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน แสดงว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลานาน ก็จะมีความคิดเห็นที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี อยู่ในระดับสูง เป็นความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ส่วนในเรื่องของระดับการศึกษาของประชาชน จะเห็นว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ยิ่งสูงมากเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็นในการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยอาศัยฐานะทางเศรษฐกิจน้อย

รายได้ของประชาชน แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่มีรายได้ยิ่งสูงมากเท่าไร ก็จะมีความคิดเห็นที่ต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีด้วย เป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อาชีพ นิสิต นักศึกษา (ร้อยละ 44.0 เห็นว่า การเลือกสรรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดูฐานะทางเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่ในทางกลับกัน ประชาชนที่มีอาชีพทำนา ทำสวน ทำไร่ (ร้อยละ 36.5) และอาชีพค้าขาย (ร้อยละ 36.0) เห็นว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำเป็นต้องมีฐานะทางเศรษฐกิจดี

ตารางที่ 5.14 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับความเป็นผู้นำ

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องการยอมรับความเป็นผู้นำ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า χ^2 Sig
1. <u>เพศ</u>					.3873
ชาย	24.3	37.5	38.2		
หญิง	27.7	39.8	32.5		
2. <u>อายุ</u>				.02091	.7398
ต่ำกว่า 31 ปี	26.1	41.3	32.6		
31-40 ปี	24.0	38.6	37.4		
41 ปีขึ้นไป	28.1	35.3	36.6		
3. <u>ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน</u>				-.02911	.3391
ต่ำกว่า 17 ปี	23.0	41.0	36.0		
18-33 ปี	25.6	42.1	32.3		
34 ปีขึ้นไป	29.5	32.5	38.0		
4. <u>สถานที่เกิด</u>					.2417
ในตำบล หมู่บ้าน	27.3	37.7	35.0		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	28.2	51.3	30.5		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	21.5	32.3	46.2		
จังหวัดอื่น ๆ	24.0	40.4	35.6		

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องการยอมรับความเป็นผู้นำ (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X ² Sig
5. <u>ระดับการศึกษา</u>				.07181	.1612
ไม่ได้รับการศึกษา	43.8	12.5	43.8		
ประถมศึกษา	28.2	36.4	25.4		
มัธยมศึกษา	23.6	48.6	27.8		
อาชีวศึกษา	28.0	52.0	20.0		
วิทยาลัยครู	26.8	34.1	39.0		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	21.4	38.6	40.3		
6. <u>รายได้ต่อปี</u>				.15238	.0118*
ต่ำกว่า 20,000 บาท	29.0	39.1	31.9		
20,001-60,000 บาท	33.1	33.8	33.1		
60,001 บาทขึ้นไป	16.7	41.7	41.7		
7. <u>อาชีพ</u>					.2630
นิสิต นักศึกษา	22.0	42.0	36.0		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	31.3	32.2	36.5		
ค้าขาย	28.0	48.0	24.0		
รับราชการ	21.5	42.5	36.0		
รับจ้าง	23.3	36.7	40.0		

ภูมิหลังของประชาชน คือ รายได้ของประชาชน เพียงตัวเดียวเท่านั้น ที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของการยอมรับความเป็นผู้นำ ในการพิจารณาเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

โดยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้อยู่ในระดับต่ำ จะมีความคิดเห็นในเรื่องของการยอมรับความเป็นผู้นำอยู่ในระดับที่ต่ำ และประชาชนที่มีรายได้อยู่ในระดับสูง จะเห็นว่ามีการยอมรับความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในระดับสูง เป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก มีลักษณะสอดคล้องกัน นั่นคือ ประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี จะต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีลักษณะเผด็จการ ชอบใช้อำนาจ บารมีในการปกครอง ส่วนประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี หรือดี จะมีความต้องการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีลักษณะเปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น

ตารางที่ 5.15 ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของประชาชน กับความคิดเห็นเกี่ยวกับ
บทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X^2 Sig
1. <u>เพศ</u>					.9228
ชาย	30.5	41.7	27.8		
หญิง	32.1	41.0	26.9		
2. <u>อายุ</u>				.17438	.0388*
ต่ำกว่า 31 ปี	38.0	38.6	23.4		
31-40 ปี	29.8	45.0	25.1		
41 ปีขึ้นไป	24.8	40.5	34.6		
3. <u>ระยะที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน</u>				.11220	.3039
ต่ำกว่า 17 ปี	36.0	39.3	24.7		
18-33 ปี	32.3	39.6	28.0		
34 ปีขึ้นไป	25.3	45.2	29.5		
4. <u>สถานที่เกิด</u>					.9168
ในตำบล หมู่บ้าน	31.0	42.3	26.7		
ตำบลอื่น แต่อยู่ในอำเภอ	28.2	43.6	28.2		
อำเภออื่น แต่อยู่ในจังหวัด	29.2	44.6	26.2		
จังหวัดอื่น ๆ	34.6	35.6	29.8		

ตารางที่ 5.15 (ต่อ)

ภูมิหลังของประชาชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (ร้อยละ)				
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	แกมมา Gamma	ค่า X^2 Sig
5. <u>ระดับการศึกษา</u>				-.02393	.1897
ไม่ได้รับการศึกษา	12.5	43.8	43.8		
ประถมศึกษา	30.1	42.1	27.8		
มัธยมศึกษา	40.3	38.9	20.8		
อาชีวศึกษา	48.0	24.0	28.0		
วิทยาลัยครู	24.4	53.7	22.0		
อนุปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	29.7	40.7	29.7		
6. <u>รายได้ต่อปี</u>				-.00790	.2473
ต่ำกว่า 20,000 บาท	28.0	44.0	28.0		
20,001-60,000 บาท	37.6	40.6	21.8		
60,001 บาทขึ้นไป	30.4	38.7	31.0		
7. <u>อาชีพ</u>					.2449
นิสิต นักศึกษา	38.0	38.0	24.0		
ทำนา ทำสวน ทำไร่	28.8	46.2	25.0		
ค้าขาย	48.0	16.0	36.0		
รับราชการ	31.2	40.3	28.5		
รับจ้าง	23.3	46.7	30.0		

อายุของประชาชน ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาท
ทั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการพิจารณาเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นตัวแปรตาม
โดยมีนัยสำคัญต่ำกว่า 0.05

อายุของประชาชน แสดงว่า ประชาชนที่มีอายุมาก ก็จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท
ทั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อย่างเปิดกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งเป็นความล้มพันธ์
เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความล้มพันธ์ที่สอดคล้องกัน

สรุป

จากผลการวิจัยในเรื่องของกระบวนการเลือกสรร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ศึกษาได้ทำ
การศึกษา 2 ประเด็นคือ ในส่วนของการแจกแจงความถี่ในเรื่องของคุณสมบัติของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ในเรื่องของการยอมรับความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และบทบาทของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม และอีกส่วนหนึ่ง ผู้ศึกษาได้แจกแจงประเภท
ของผู้ตอบแบบสอบถามออก โดยคำนึงถึงเพศ, อายุ, ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน, สถานที่
เกิด, ระดับการศึกษา, รายได้ต่อปี และอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อคุณสมบัติของกำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน, การยอมรับความเป็นผู้นำ และบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งสามารถสรุปรวมได้
ดังต่อไปนี้

1. ในเรื่องคุณสมบัติของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ประชาชนในท้องถิ่น เห็นว่า
อายุของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่นำมาพิจารณาเลือกสรร ควรจะมีอายุน้อย ซึ่งจะต้องประกอบไปกับ
องค์ประกอบอื่น ๆ จากการศึกษาพบว่า สถานภาพสมรสของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีสถานภาพโสด
ก็จะมีผลต่อการเลือกสรรด้วย เนื่องมาจาก การมีความคล่องแคล่ว ไม่มีภาระทางครอบครัว
สามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงครอบครัว อย่างเช่น การติดตามคนร้าย, การหาข่าว
ในพื้นที่ ซึ่งจะพบมากในพื้นที่ ที่ยังมีการปราบปรามผู้บุกรุกที่ป่าสงวน นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษา
ในส่วนของความล้มพันธ์ทางเครือญาติ ที่ถือเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย ซึ่งแต่เดิมมี
ลักษณะเป็นครอบครัวขยาย เป็นครอบครัวใหญ่ มีการพึ่งพาอาศัยกันในเรื่องต่าง ๆ อย่างเช่น
การสร้างสระน้ำในหมู่บ้านที่ต้องอาศัยความผูกพัน ในส่วนนี้ จากการศึกษาพบว่าประชาชนยัง

มีความผูกพันกัน ยังใช้ความสัมพันธ์ทางเครือญาติในการเลือกสรรผู้นำท้องถิ่น ประกอบกับ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่จะต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ มีการศึกษาที่ดี ในส่วนนี้ประชาชนเริ่มยอมรับให้เข้ามาเป็นผู้นำท้องถิ่น โดยถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเลือกสรร นอกจากนี้แล้ว ประชาชนยังคำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการเลือกสรร เนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของไทย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลที่มีฐานะแต่เดิม ยิ่งมีฐานะดีมากยิ่งขึ้น ส่วนประชาชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจน ก็จะยากจนลง ทำให้ต้องอาศัยบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เป็นผู้นำภายในหมู่บ้าน เพื่อตนเองจะได้พึ่งพาอาศัยได้ง่าย และไม่ใช่อุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่น

2. ในเรื่องของสภาพการยอมรับความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ได้เปลี่ยนแปลงมายอมรับองค์ประกอบของความรอบรู้ ทักษะ ความมั่งคั่ง ความศรัทธา นับถือ แทนการใช้อำนาจในการบริหารงานในท้องถิ่น

3. บทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำประเภทของการปกครอง และ บทบาททั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่กฎหมายกำหนดให้มาทำการศึกษา ซึ่งจะพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะถูกยอมรับจากประชาชน ต่อเมื่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปกครองลูกบ้านโดยอาศัยความเป็นประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชน